

1935 сыл алтынны 5
күнүгэр төртүтэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастыг хаһыата»

Улуус баһылыгын отчуота

ТҮБЭ. Бу нэһилиэккэ «Нам улууһа» МТ дьаһалтатын отчутун улуус баһылыгын 1 солбуйааччы И.И. Сивцева салайар бөлөбө тийээн туруорда. Муннаахха олохтоохтортон 50 киһи сырытта. Отчуоту дүүллэһии көхтөөхтүк барда. 10-тан тахса ыйыты киирдэ. 11 киһи кэпсэтиигэ кытынна.

Ыйытылартан иһиттэххэ, олохтоохтору сир кадастарын инженердэрэ аҕыйахтарыттан докумуону отторуу, сир быһааһын бытаарыах курдуга,

онотторбутум. Уһаайбам баар сиригэр каартаҕа көстүбэт. Тоҕо хаттаан онотторуохтаахпыны?» — диэтэ.

О.А. Захарова: «Улуус поликлиникатыгар сыл аңара лор, ортопед быраастар суох буоланнар кыайан көрдөрбөтүбүт. Отчуотка улуус быраастарынан 100% хааччылына диэтигит. Итинник информацияны ким бирдэ? Нэһилиэниэ интэриэһин, дьылҕатын таарыйар сокуоннар ылыллыахтарын иннинэ олохтоохтор санааларын истиллиэхтээх. Биһиги 1 гектар сир босхо биэриини сөд тэрийэн утарыахпыт наада. Бырааптыгын туһаныахтаахпыт. Нэһилиэкпитигэр киһи үксэ кыаммат. Үлэ

лар тустаах дьыалаларынан дьарыктаналларынааҕар отчут, ысыраапка суруйаллара, компьютерга олохторо элбээтэ. Улууска ааспыт сылга элбэх өрүттээх үлэ ытыллыбытын бары билэ-көрө сылдьабыт. Онон үлэни биһирибин», — диэн сыана биэриинэн этиитин түмүктээтэ.

О.С. Куприянова (учуутал, депутат): «Сирим докумуонун үс төгүл онотторбутум да атын сиргэ көстөр. Оскуолабыт тынны. Үлэлииргэ усулуобуйа суох. «Энергосервис» тэрилтэ үлэһиттэрэ ааннары уларытыах буолбуттара сүтүлэр. Хаһан кэлэн саҕардаллара биллибэт. Бэрэбиэргэ бөҕө кэлэр да, туох да дьаһал ылыллыбат. Сир до-

расчет онгоһуллубутунан техникскай үлэһиттэрбит хамнастара аччаата, МРОТ-ка тийбэт. 6000 солк. эрэ буолла. Онон норматив хаттаан көрүллүүн наада. Үлэһиттэри сөптөөхтүк хамнастыахха».

С.Н. Лукина (оскуола директора): «2012 сылтан ыла оскуолабыт хочуолунайын гаас уматыкка киллэриини туруорсабыт. Оскуолабыт авариянай. Онон-манан абырахтааһын күүһүнэн эрэ турар. Хамыһыйа тэрийэн акт онотторуохха наада. Үбүлээһингэ саҕа норматив киирбитинэн көрүллэр үп аччаата».

В.П. Куприянов (землеустроитель): «Сирдээх дьон докумуоннарын оноттороллоругар бириэ-

ирбитэ үчүгэй. Докумуоннарбытын хаттаан онотторобутугар уустуктары көрсөр буоллубут. Учууталлар хамнастытын ыла иликпит. Энергосбережение үлэһиттэрэ ититэр ситими уларытыахтарыттан спортсаалабыт үчүгэйдик ититиллибэт, тынны. Саҕа оскуоланы туттарыаххытын наада».

М.П. Сивцева (пенсионерка) Кадастр инженердэрэ үлэлиир графиктарын чуолкайдик онорон үлэлэтэри, сүөһүлээх дьонго сирдэрэ тийбэтинэн сир туһаныны бэрээдэктиир үлэни ыттар наадатын санатта.

А.И. Куприянова нэһилиэккэ

САЙДЫҤ СУОЛУН ТОБУЛАН

урут докумуону онорбут инженердэри хантан булаллара, нэһиликтэр үлэлэрин-хамнастарын үөрэти, ырытыы баара-суоҕа, бэрээдэги бөбөгөтүү, наркотик тарҕанытын бопсууга туох үлэ барара, чугас сытар сирдэр үлэһиттэн хааллахтарына кэлэр көлүөнэ хантан сирдэнэрэ, кинилэргэ сиргэ бырааптарын туһанар усулуобуйаны үөскэти, мэктиэлэһин, баһаарынай депону (МПЧ) аһы наадата, сүөһүлэниэн баҕарар дьонго төһө харчы бэриллэрэ, кыаммат кырдыастары, инбэлииттэри дьыбаҕа көрөр-истэр социальнай үлэһит бөһүөлөккэ көрүлүүтэ уо.д.а. бопсууостар долгуталлар.

Е.Р. Попов М.К. Аммосов болуоссатын үчүгэйдик көрөрү-истэри, үбүлүүйү көрсө тупсаҕай кестүүлээх гына онорору, нэһилиэккэ быраҕыллыбыт гарааны саҕардан баһаарынай депо аһы туруоруоста. «Сүөһүлээх кэтэх хаһаайыстыбалары өйөөбөккөүт тыа сирин эһэн эрээбит», — диэтэ.

С.В. Атласова: «40-тан тахса сыл олохтоох уһаайбам докумуонун харчы бөбөнү төлөөн

суох, ол иһин ыччат тохтообот. Сүөһү ахсаана сыл ахсын аччы турар. НВК-24 тыа сиригэр табыгаһа, сөбө суох».

Р.Е. Лукина: «Дьон сирин докумуона хаста да төлөбүрдээх онгоһуллубута. Итэбэс-быһаҕас үлэһиттэр дьонтон тоҕо ыйыты онгоһуллубатый? Туох да диэбит иһин сокуон ылыллара саарбаҕа суох. Онон сокуон ылыллыан иннинэ урут ылан туһана сылдьар сирбитин, учаастактарбытын докумуоннаа охсохпун наада. Күн-дьыл аһан иһэр. Икки инженер нэһиликтэри барытын кэрийэн кадастры кыайан оноруохтара дуо? Оскуола, оҕо саадын котельнайыгар гааһы киллэриэххэ наада. Улууспут улахан күөллэрин (Үрүн Күөлү, 2 Хомуस्ताах күөлүн) харыстыахпыт наада. Улууспут киинигэр культура дьыбарыаһа тутулуохтаах.

Үөрэх, доруобуйа харыстыбын үлэһиттэрин хамнаһа үрдээтэ. Онон эмтээһин, үөрэти хаачыстыбата тупсуохтаах. Кумааҕы волокитата элбээтэ. Быраастар, учуутал-

кумуона онгоһуллубутугар кырдыаҕастарга, кыаммат ыалларга көмө көрүллүүн наада».

Лукина А.М. (детсад дьыбаҕа эргэрдэ. 26-с сылын үлэлиир. Септига сулуна. Быйыл капиталнай өрөмүөн барыан, энергосбережение программатыгар киллэриллэн, хочуолунай гааска холбонуон наада. Саҕа үбүлээһингэ киирбиһитинэн, ФГОС ирдэбилинэн

мэ ыгым. Нэһилиэк сирин кыраһыһыһа онотторуу ортотунан 400-500 тыһ. солк. Ону нэһилиэк бэйэтин бюджетиттан уйунар кыаҕа суох. Улуус, республика үбүнэн көмөлөһүүн наада. Нэһилиэк олохтоохторо кэтэһэн олорумуонун, сирбит докумуоннарын оноттору охсоһун».

П.П. Попов (учуутал): «Сокуон син биэр ылыллыа. Улууспут пилотнай бырайыакка ки-

баар күөллэр, о.и. Үрүн Күөл ситэ мунҕаламмакка, салгын киирбэккэ балыктара мөлтөөн эрэрин, уһаайбам бөлөбө докумуонун урут онотторбута каартаҕа Бөтүн сиригэр көстөрүн сонһуйа бэлиэтээтэ. Улуус дьаһалтатын үлэтин биһиририн биллэрдэ.

О.А. Захаров биэр гектары босхо биэри сокуонун утарытын, нэһилиэккэ сүөһү аҕыйабытын, ыччат тохтоон үлэлииргэр үлэ суоһун, нэһилиэниэ үксэ кыамматын. Онон сир докумуонун онотторууга чэпчэти көрүллэрэ наадатын эгтэ.

М.А. Сивцева сбербанк терминаллара бытаан-нык үлэлииллэрин, харчынан төлөбүтү соровор ылаттарын, үлэһиттэр клиентгэ тонгуйдук сыһыаннаһалларын туһунан кэпсээтэ.

Муннаахтаабыт Түбэ нэһилиэтин дьонно бука бары улуус дьаһалтатынан ааспыт сылга ытыллыбыт үлэни «биһириргэ» диэн уураах ылыннылар.

МАЙМАҒА. «Нам улууһа» МТ дьаһалтатын «2015 сылга улууска ытыллыбыт үлэлэр тустарынан» отчуоттуур муннааҕар 22 олохтоох кытынна. Отчуоту иккис бөлөбү салайан тийбит улуус баһылыгын 1 солбуйааччы И.И. Сивцева онордо. Үгэс курдук улууска ааспыт үбүлүүдээх сылга (Улуу Кыайы 70 сыла) туох үлэлэр барбыттара экранга көрдөрүлүннэ. Дагылааты истэр баран ыйытыылар, этиилэр тэҥнэ бардылар.

Ю.С. Пахомов (үлэ ветерана) сир докумуонун, кадастарын кимнээх, төһөбө, хаһан онороллорун, онкология, сүрэх ыарыыта элбии турарынан ханнык профилактической үлэлэр улууска ытыллалларын, ууну ыраастааһынна улууска туох үлэ ытыллырын, куорат кирдээх уутун тохтооту тутуу (сооружение) хайдах туруктааһын ким эмэ улуустан баран көрдө дуо диэн ыйытта.

И.И. Сивцева: «Маймаҕа улуус төһө көмөнү онордо? «Эрэл» ТХПК үгүтү таһар массыната хаһан эргэриитинэн саҕа массынаны булуно дуо?»

А.Е. Павлова: («Кыталык» СК директора): «КСК дьэтин тутууну саҕалаатыбыт. Тутууну салгыы ыттарыбытыгар улуус үбүнэн көмөлөһүү дуо? Маймаҕа нэһилиэтин 100 сылын бэлиэтэри олохтоот. Манна улуус туох былааннааһы? 1 гектар босхо сир хаһаангыттан ылаахпыттын сөбүй?».

М.К. Корякина үүккэ бэриллэр субсидияны «Эрэл» ТХПК-га ыппакка үүт туттарааччыларга быһа ытары туруоруоста. «Эрдэттэн үгүтү тутууну саҕалыгырт уонна хойукка диэри тутаргыт буоллар тиэрдиллэр былааны толоруохпун этэ».

Н.П. Слепцов (үлэ ветерана): «Эрэл» ТХПК онорор пакеттаах үгүтэ 2-3 күнүнэн аһыйар. Маймаҕа үлэ барар. Оскуола, детсад оҕолоро спорка, үөрэххэ ситиһиллэрдээхтэр, ол туһунан улуус хаһыатыгар тоҕо сырдаппаккыт? Противопожарнай емкостары туруоруу, көрүү-исти ким боломуочуйагыгар баарый? Маймаҕа оҕо саадын саҕа дьыбаҕа хаһан тутулууй? Маймаҕа автобус күнүскү өттүгэр сылдьыа дуо? Хатырык-Маймаҕа

суола тоҕо онгоһуллубатый, көрүлүүбүтүгү?».

Кэпсэтиигэ уонча киһи кытыбытыттан **Ю.С. Пахомов** (үлэ ветерана): «Дьокуускай салалтатын кытта уу хаачыстыбатыгар үлэлэспэккит. Сүрэх, онкологическай ыарыы иһэр уубут хаачыстыбата мөлтөбүттэн элбээн иһэр. И.Е. Винокуров, М.К. Аммосов үбүлүүдэринэн Модут быыскатын онугар тугу эмэ онотторуохха, күнүс автобус Маймаҕа тийэ кэлэрин быһаарыахха наада. Атамайга саҕа хотон тутулан баран кураанак турар, манна тугу эмэ тэрийиэххэ наада. Маймаҕа биэрэгинэн элбэх киһи кэлэр-барар, онон тиэрдэр суолу оноруохха, ыраастаахха наада. Нэһилиэккэ музейы аһаахха. Производ-

ство ханнык эрэ көрүгүн тэрийэн дьон үлэлээх буолуутун ситиһиэххэ. Суолбут олох мөлтөх, көрүлүүбэт. Туһааннаах тэрилтэлэри онотторуохха наада», — диэн туруоруоста.

Н.П. Слепцов (үлэ ветерана): «Отчуотка Маймаҕа туһунан туох да ахтыллыбата. Урукку сыллардааҕар нэһилиэк быдан тубуста, сэргэхсийдэ. Үлэ барбат буолбатах, барар, ол туһунан туох да сырдааты суох. Маймаҕа туһугар тугу онорбуктун, былырынын отчуотка туруорсубуппунан туох толоруллубутун ахтыбатыгыт. Онон улуус үрдүнэн ытыллыбыт үлэни «ортонон» сыаналыбын».

С.В. Колесов (үлэ ветерана, землеустроитель): «КСК тутуутун «Үтүө дьыала» киллэриэххэ наада. Бу тутуу саҕаланьытыгар улуус үлэ көрбөтө. Бизрэккэ киирэр суолу онотторуохха наада. Үлэни «ортонон» сыаналыбын».

М.К. Корякина (үлэ ветерана): «Сир босхо биэри туһунан сокуонга биһиги депутаттарбыт уларытыны киллэриигэ тугу туруорса сылдьалларый? Ааспыт сылга улууспут баһылыга биридэ да кэлэн барбата, олохтун-дыаһахпыт, кыһалҕабытын билсэбэтэ. Онон 2015 сыллаах үлэни «мөлтөх» диэн сыаналыбын», — диэтэ.

А.Е. Павлова: «Былырын киирбит этиилэри толорууга туох үлэ барбытын билиһиннэриэхтээх этигит. КСК тутууга «Үтүө дьыала» киллэриллибэтэ. Автобус сы-

рыта ситэ быһаарыллыбата. Маймаҕалар куһаҕана суох үлэлиит да сырдатыллыбаппыт. Икки ыстатыйаны биэрбитим бэчээтгэммэтэ. Нэһилиэкпит баһылыга бэйэтэ эрэ сүүрэр-көтөр курдук».

Нь.С. Павлов (ФАП сэбиэдиссэй): «Күнүскү автобус Хатырыкка эрэ диэри кэлэр, Маймаҕа аҕалбат. Онон олохтоохтор сатыы сылдьарга күһэллэбит. Ситиһиллэриит хаһыакка сырдатыллыбат. Суолбут онгоһуллубат».

Л.Е. Обутова: «Үгүтү тутууну эрдэ саҕалыгы, хойукка диэри тутууну туруорсабын».

Л.П. Лебедева: «СР Ил Дархана кэлэригэр суол Хатырыкка эрэ дьылы көннөрүллэр, Маймаҕа суола үргүлдүү көннөрүллүбэт. Суолу көрүүнү-истиини ким контуруоллохтооһабыт? Сыл ахсын туруорсабыт да туох да үлэ барбат. Үлэни «ортонон» сыаналыбын».

Баһылык **А.И. Егоров** нэһилиэгэр олохтоох дьаһалта туох үлэлэр барбыттарын иһитиннэрдэ. Улуус салайааччылар кэммиттэн кэмигэр кэлэн үлэни-хамнаһы кытта билсэллэригэр ынгырда. Өрүс биэрэгэр көһөрүллэ сылдьар АЗС-ны тэрийиини көмөлөөн быһаарыыга үлэлээргэ этии киллэрдэ.

Сыаналааһынга үс этии киирбитинэн муннаахтааҕаччылар куластаагылар. Үлэни «ортонон» сыаналыгыр да диэн 19 киһи уонна, 2 киһи туттуна, 1 киһи «мөлтөх» диэтэ.

И. ИВАНОВ

**Улуус баһылыгын
отчуота**

Тохсунньу 28 күнүгэр «Нам улууһа» МТ үлэтин отчуоттуур бастакы бөлөбө Граф Бизэрэгэр уонна Аппаныга сырытта. Хайа да нэһилиэккэ баар кыһалдалар курдук ыйытылар, этиилэр киирдилэр. Ол курдук, быйыл үөрэх тэрилтэтигэр норматив киирбитэ, «босхо гектар» туһунан, сир докумуонун экирэттиһи боппуруостара ордук нэһилиэнньэни долгутар эбит.

ГРАФ БИЗЭРЭГЭ. Отчуоттуур мунньахха олохтоохтортон 27 киһи сырытта. Граф Бизэрэгэр уруккуттан туруорсар ту-

сокуон киириитинэн сибээстээн урут ылбыт сирдэрин докумуонун онотторууга өйдөммөт быһыылар баалларын эттэ.

Намнаагы техникум преподавателэ **Н.С. Соловьева** санитарнай ааһарга сороҕо наадата суох да курдук көрдөрүүлэри ааһабын, онон атыттары ылан баран окулистка онтон да атын киһиэхэ наадалаах специалисттарга бэрэбиэркэлэтэрибт буоллар ордук буолуо этэ дииэн бэйэтин санаатын үллэһиннэ.

Бу кэннэ детсад сэбиэдиссэйэ **Л.М. Дорофеева** бөһүөлөк иһинээҕи уот ситимэ СИП проводка уларытыахтарын ыла уулуссаны сырдатар уоттар суох буолулар. Онно ханан уулуссаны сырдатар үлэ ыйытыларын ыйытта. Саҥа детсад тутуллан үлэ-бэ киирэн эрэрбитэн олохтоохтор үөрүүлэрэ үгүс, ол эрэн олбуорун

Ол курдук, детсад үлэһитэ **В. Сивцева** билингни үйбэ үлэ-битигэр да, оҕолорбут да тутталларыгар интернет наадалаабын санаан дьытыгэр интернет холбоһотторбута ыйга төлүүр сыаната ыарахан, ону аһан бытаанын иһин төттөрү арааттарарга күһэллэбитин этэн туран, ханан оптоволоконнай интернет холбоһорун ыйытта.

Оскуола директора **Д.И. Ноговицын** сылын аайы иттиги тоҕо иэс-күүс тахса турарын ыйытта, баай-дуол нолуога «кыаттарбатын» эттэ. Быйыл тупсарыы сылын интернакка салгыы эбии тутууну ситэрэргэ улуус өттүтэн эмиэ болҕомто ууран күүс-көмө буолалларыгар ыгырда. «Озернай» кварталга оскуола-сад тутуутун кэскиллээх барыйыаһын олоххо киллэрэргэ дьулуһалларыгар баҕарда.

И.Е. Винокуров төрөөбүтэ 120 сылын республикатааҕы таһымнаах улахан ыһыах ыйытылаары турарынан сибээстээн, ыһыахтыыр сири өрөмүөннүүргэ, тупсарарга хаччы көрүллүө дуо дииэн ыйытта. Саҥа сыннаһан киин тутуутун үлэтигэр улуус дьаһалтатын өттүтэн күүс-көмө, өйбүл буолалларыгар ыгырда.

Урбаанныт **В.В. Бурнашев** тыа хаһаайыстыбатыгар сүөһү аһылыгын култуураларын ыйытыга төһө үбү көрбүттэрин ыйытта. Биэр эрэ хаһаайыстыба баа биэрбэккэ тыһыан биэрэллэригэр санаатын эттэ. «Эт-Ас» ХЭТ баар дуу, ыһылына дуу, баар буоллабына тугу гынарын, отчуттар биригээдэлэрэ кыйан ылбыт «Беларусь» трактордара, УАЗ мааркалаах микроавто-

ылсалларын туруоруста. «Эт-Ас» ХЭТ-кэ хотон тутуллан баран, билигин туһата суох турара сүрү бэрдин, дьаһалтаҕа тыа хаһаайыстыбатын специалистара олохтоохтук үлэлээбэккэ уларыта туралларын бэлиэтээтэ. Тыа хаһаайыстыбатын специалистарын үлэтэ статистиканы эрэ толорорго туһайыллан эрэр, дьинэр ходуһаҕа, хотонго, баһынаҕа сылдьан көрөр-истэр, тыа хаһаайыстыбатын сайыннарар, төбөнү элбэтэр, ыһыны көрүлүүр туһугар үлэлээхтээхтэр этэ буолбатах дуо?» - дииэн санаатын эттэ.

Хайа да нэһилиэккэ таарылларын курдук, «Хатынчаана» детсад сэбиэдиссэйэ **А.С. Шумилова** үлэ миэстэтигэр норматив киирбитинэн ыарахаттар баалларын эттэ.

САЙДЫҤ СУОЛУН ТОБУЛАН

руорсуулар — эдэр специалисттарга дьэ тутуута быйыл да күөдүйдэ.

Дьэ-уот, озорор усулуобуйа суох буолан, хамнас кырагыттан сылын аайы учууталлар бара туралларын **Г.П. Мальцев**, оскуола үлэһитэ, этэн туран эдэр специалисттарга квартира тутулларын туруоруста, ааспыт сыллааҕы коммунальнай тоҕо кэлбэтэрин туоһуласта, быйыл улууспутугар экономика салаатыгар туох кэскиллээх былааннар баалларын ыйытта.

Озурут озордоору сир көрдүүрүн туһунан эппитин нэһилиэк дьаһалтатын иһинэн быһаарыллар дииэн буолла. Манна салгыы бигэргэтэн оскуола үлэһитэ **Т.П. Николаева** эдэр учууталлар озорор усулуобуйалара суох буолан кадр сылын аайы уларыта турара кыһалдалары үөскэтэр. Онно толору хааччыллыылаах дьэ тутан, оҕолорбут туһугар, учууталлары олохсуган, үлэлииллэригэр усулуобуйа оңоруохха дииэн туруоруста. Уонна «босхо гектар»

оноруга, видеонан кэтээн көрүүнү, миэбэли, медкабинеты, таҥас суулар, материалнай-техничекэй тэриллэри ыһыага кэккэ ыарахаттар баалларын, иттигигэ бюджетка хаччы тийбэттинэн иэс-күүс баарын эттэ.

Отчуоттуур мунньах бүтүүтэ пенсионер **Н.Д. Соловьев** сир биэри саҥа сокуона олоххо киирдэтинэ мэччирэн суох буолуо дииэн мунчаарарын биллэрдэ, улуус 2015 сыллаах үлэтин биһирээбитин дииэтэ.

Инники эппит дьон эмиэ итинник этии киллэрбиттэрин олохтоохтор бары өйүүллэрин биллэрдилэр.

***

АПШААНЫ. Отчуотка 30-тан тахса киһи мустубут. А.П. Атласов сыллааҕы отчуоту, И.Р. Попов улуус депутаттарын Сэбиэтин үлэтин иһитиннэрбиттэрин кэнниттэн ыйыты да, этии да былаастаах көпсөһүгэ тутатына киирэн долгутар боппуруостарын туруорустулар, мунаарар өрүттэрин ыйыттылар.

Интернат старшай воспитателэ **Г.И. Сивцева** билигин ас-үөл ыарыы турдагына, интернакка озорор оҕолор, ирдэбил быһыытынан күнгэ биэстэ аһахтаахтарын санатан туран, аска көрүллэр харчы эбиллэн оннугар тоҕо сылын аайы кыччы турарын, маны таһынан интернат толору хааччыллыылаах буоларыгар тутулуубут эбии тутуу быйыл тиһигин ситиэ дуо дииэн ыйытта.

«Чороон» СК директора **С.Д. Пономарева** нэһилиэктеринэн ыйытылар фестивал түмүктэнэригэр улуус дьаһалтатын өттүтэн улахан болҕомто ууран бириис туруораллара буоллар суолтата улаатыа, тиэс онотторорго талон биэриитин дьонго сөптөөхтүк аттаран биэрэргэ бэрээдэктиэххэ, сааһылааха наада, буруйу оңорууну, бэрээдэги кэһинни атын киһи оңорбута нэһилиэккэ учуоттанара сыһыатын этэн туран, ханна пропискалаабынан учуоттанара буоллар дииэн са-

бус тоҕо, хайдах чааһынай киһи инэриитигэр барбытын туоһуласта уонна инникитин манньк буолбатыгар, хатыламматыгар, Граф Бизэрэнигэ ФАП тутуутун боппуруостара быһааралларыгар баҕарда.

Бааһынай хаһаайыстыба баһылыга **З.В. Винокуров** тыа хаһаайыстыбатын салаатыгар төһө үп көрүллүбүтүн, ордук үлэ ханнык хайысхатыгар үбү тыһырытыгарын, «Эт-Ас» ХЭТ үлэлээбэт буолан баран тоҕо банкрокка барбатын ыйытта. Сүөһү, ынах элбэти аһаан-сизэн бородууксуйаны биэрэрин, оттообот дьон сири таах туһата суох хаалларалларын санатан туран, сири туһаҕа таһаарар үлэни күүскэ тэрийиини туруоруста. Тыа хаһаайыстыбатын салаатыгар саас сүөһү-сылгы аһырыгар, окко, саппаас үп хааллараллара буоллар кыстыгы туруоруга ыарахаттар туоруохтара этэ дииэн санаатын эттэ.

Манна даҕатан **Т.Т. Григорьев** сири туһаҕа таһаарыыны күүскэ

Олохтоох дьаһалта специалистна **Стрекаловская Е.В.** отчуотка улууска хас оҕо төрөөбүтэ, хас киһи өлбүтэ учуоттанар, онно эбии отчуоттанар сылга хас призывник аармыйаҕа сулууспалабытын, хас киһи сулууспалаан кэлбитин, контрагын төһө киһи сылдьарын киллиэриэххэ сөп этэ дииэн этии киллэрдэ.

О.И. Лебедева нэһилиэккэ тутуллан иһэн хаалбыт амбулатория ханан салгыы тутулларын, И.Е. Винокуров төрөөбүтэ 120 сылын чэрчитинэн улуус киһинигэр баар киһи аатынан уулуссаҕа өрөмүөннүүр, дьэ-уот тас хаһаатын тупсарыы үлэтэ, өссө да элбэх көтүрүллүбөккэ хаалбыт, бырабыллыбыт тутуулар тураллын бэлиэтээн туран, «ону көтүрэр үлэлэр салгыы ыһытылаахтара дуо?» - дииэн ыйытта.

Отчуотка кэлбит олохтоохтор биэр санаанан улуус дьаһалтатын үлэтин биһирээтилэр.

С. АРГУНОВ

Тохсунньу 29 күнүгэр «Нам улууһа» МТ баһылыгын бастакы солбуйааччыта И.И. Сивцева сайлааччылаах бөлөх Көбөкөн нэһилиэгэр сырытта.

КӨБӨКӨН. Манна 48 киһи кыттыны ыла. Саамай сүүн, «сүрэх бааһа буолбут», туруорсар боппуруостара - оскуола тутуута. Быйыл да бары ону туруорустулар.

Интернат сэбиэдиссэйэ **Е.Д. Попова** үлэ ветераннарыгар социальнай өйбүл, льгота көрүллэрин суоһун, пенсия накопительнай чааһыттан биэр көмнээх төлөбүр, энергосбережение программатын туһунан ыйытта.

ОдьКХ электригэ **И.И. Лугинов:** «Спортсаала тутула тулар, онно туох да харчы көрүллүбэт. Уоллаттарбыт бары босхо үлэли сылдьабыт дииллэр. Холобура, мин электрикпин, уотун оңоруохпун баҕарабын, босхо үлэлээһин баҕарбаппын. Ону туох дииэн быһаарабыт? Аһам өтөҕө баар, 5 сыл тугу да гымматахпына, былдьаан ылаллар дииллэр дии. Онно тугу эрэ гыныахтаахпын дуо?»

С.Д. Потапов, оскуола завхоза: «Тыа сиригэр малокомплектнай оскуолаларга тоҕо сарбыйы буоларый? Үлэтэ суох хааллардыаабын, штаттары аңардатаалаан бистилэр: остуорастары 25%, хоз. үлэһиттэри 25%. Өскөтүн мин Россия гражданина буоллахпына, Нам сириттэн баран 1 га сири ылар бырааптаахпын буолбатах дуо,

эбэтэр ханнык эрэ атын туора киһи ылар ду?»

И.И. Пестерев, учуутал: «Биһиги оскуолабыт хаарбах туруктаах буолбута ыраатта. Сыллата туруорсабыт, бырайыакка киириэхчэ киирбэт. Киирэн иһэн ханнык эрэ нэһилиэккэ куотан хаалар. Оҕоҕут ахсаана аһыах диигит. Ханнык киһи оҕотун манньк эргэ оскуолаҕа үөрэтэриэн баҕарый?! Оскуола ханан кыаллыай?»

Оскуола харабыла **М.Г. Гоголев** суругунан киллэрдэ. Уруккуттан туруорсар боппуруоһун - дьытыгэр киин иттиһини киллэтэриини ыйытты. Дьытэ кыты буолан, бу боппуруос кыаллыбат эбит. Кини таһыгар дьон көһөн кэллэбинэ, киллэриэхтэрэ. Баржа өрөмүөнүгэр улуус көмөлөһүө дуо дииэн эбии ыйытта.

С.И. Романова, пенсионерка: «Үлэ ветерана буоллахпына, социальнайдарга Намга кэлэн докумуоннардын бэрэбиэркэлэт дииэн кырдык дуу, сымыйа дуу? Бөһүөлөк илин өттүгэр олоһобут, хочолунайтан олох ыраахпыт, оһохпун кыайбат, сотору-сотору алдынан, ол иһин куруук тымныы. Оһохторбутун арыһый кыамталаах оһохторго уларытыаххытын син дуо? Сир үллэһигэ буолла, интернеппит ситимэ бытаан буолан, компьютерынан сатаан киирэн көрөр кыахпыт суох. Онуоха анаан-минээн киһи кэлэн көмөлөһүө дуо?»

Пенсионер **Е.Е. Орлов,** улууска саамай тутаах тэрилтэбит «Эрэл» ТХПК үлэтин-хамнаһын, инники кэскилэ хайдаһын туоһуласта. Баһаарынай ДЕПО тутуллара, профилактикаһыкэй үлэ ыһытыллан наадатын эттэ. Браахтарынан сибээстээн, куруук эрэйгэ тэбиллэлэрин санатта. Социальнай педагог **О.И. Колесова** оскуола тымныытын бэлиэтээн туран,

учууталлар озорор уопсайдара мөлтөх туруктаабын эбии этэн биэрдэ.

А.П. Бурнашева, детсад итгээччитэ: «Үлэ миэстэтин сарбыһыттан сылтаан, онто суох кыра бөһүөлөкпит нэһилиэнньэтин ахсаана өссө көүрүүр кутталлаах. Детсадка бензин көрүллүбэтэ наһаа эрэйдээх. Браах нэһилиэктергэ дииэн бензин көрөллөрө буоллар», - дииэн санаатын үллэһиннэ.

И.И. Пестерев, кулууп директора: «Эрэл» ТХПК-ка икки сыллааҕыта А.А. Гоголева үлэлээбит сайыныгар ыстарааптаммыта, быйылгы сылга кэргэмин И.В. Пестерева эмиэ ыстарааптанна. Иккиэн үрдүк үөрэхтээхтэр. Ыйдаагы хамнастар 10 тыһ., биэр ый үлэлээн баран, 16 тыһ. ыстарааптанар. Баран өссө тэһнээн көр диибитим, ол кэннэ ыстараабын кыччаппыттар этэ. Ол иһин ханнык нэһилиэктер төһө элбэхтэ хас суумаҕа ыстарааптаналларын билиэхпин баҕарабын. Эрэллэр үлэһиттэригэр олох хонтуруоллаан! Оскуола тутуллар түгэнигэр «Үтүө дьыала» программаттан ураты ханнык

программа баарый? Быйыл Бөдүөккэ үбүлүүйдээх сыла. Кини ыһыаһын Көбөкөнгө ыһтарга туруорсабыт».

Л.Е. Жиркова-Бочкарева, учуутал: «Сына наһаа ыарахан. Ценовой политиканы ким быһаарар, хонтуруоллуур? Такси сырытыннарбыккытыгар махтанабыт».

Н.Е. Габышева, детсад сэбиэдиссэйэ: «Оҕо миэбэллэгэр, куукунаҕа технологическай оборудованиёҕа финансирование көрүллүү дуо? Куукунабыт өрөмүөннэниэ дуо?»

Оскуола учуутала **В.Н. Макитова** Намга ыһытылар уусуран самодеятельноска сатаан кытта барбаттарын, сайын уоттара куруук барарын эттэ.

Оскуола үлэһитэ **И.С. Федотова** оскуолаһа, кулууптара эргэлэрин өссө төгүл санатта, сир боппуруоһун туоһуласта, социальнайдар биридэ эмит кэлэн наадыр ыспараапкаларын биэрэллэригэр баҕарда.

Мунньах түмүгүнэн улуус сыллаагы үлэтин биэр санаанан биһирээбит диитилэр.

А. СОЗОНОВА

Улуу Кыайы 70 сылыгар

Мин 1935 сыллаахха Уус Алдан оройуонун 1 Курбунах нэһилиэгэр икки оҕолоох дыдаангы дьэ кэргэнгэ төрөөбүтүм. Адам Митрофанов Федор Саввич мин олох кыра сырыттаһына сут сылга өлбүтэ. Ийэм Трулина Варвара Петровна. Адам өлбүтүн кэннэ ийэм миигин уонна убайбын Константины биэс сааспар диэри бэйэтэ иитэн олорбута.

1941 с. Аҕа дойду сэриитэ саҕаламмытыгар мин олохпор ыарахан күннэр үүммүттэрэ. 1942 с. ийэм улаханлык ыалдыан дьэ кэргэммит үс аңы арахсыбыта. Миигин детдом аһыллыбытыгар онно ыһпыттара, убайым кирпииччэ онгорор үлэҕэ барбыта, оттон ийэм Томторго инбэлииттэр дьэ-лэригэр киирбитэ.

1942-1950 сс. детдомна иитиллибитим. Сэри кэмигэр ас-танас кырыымчык буолан, оскуолаҕа 9 сааскытан киирээбин. Ол кэмнэргэ детдомна оҕо бөҕө киирэрэ, бэйэти бииргэ төрөөбүттэр кытта бааллара. Бу өйдөөтөххө, үөрэмэттэр, ортолор, улахаттар диэн араараллара. Бастаан аспыт хара хааһы, кыра килиэп сыһа. Хааһыбыт эбиэс куруппата этэ. Улахан буол, кыра буол нуорма-быт барыта тэн буолара. Онон улахан оҕолор кыра оҕолор астарын былдыан сииллэр этэ. Кэлин сэри бүшпүтүн кэннэ, аспыт-танаспыт тупсубута. Детдомтан 14 сааскын туоллуг да, таһааран иһэллэрэ. Ким аймахтаах, ким төрөппүттээх онно бараллара. Онон, детдом баар буолан, мин тыһнаах бачча сааспар дылы сырыттабым уонна биэс кылаас үөрэҕи ыллабым.

ЫАРАХАН ДА ОЛОХ ЭТЭ

14 сааспын туолан баран, таайбар Трулин Михаил Петровичка олоро тахсыбытым. Онно икки сыл олорбутум. Үлэм сыла колхозтан саҕаламмыта. Бастаан 4 ыанһыксыкка бостууктаабытым. Атах сыгынһааһын ынах хомууан баран, аны улахан сөһпэрээтэргэ үтү сүүрдэбин, сүөгэй иирдэбин, тааска арыгыны таптааһын, онтукайгы умуһаахха киллэрэбин-таһаараһын. Ыарахан үлэ этэ. Саҕаһым үлэтин олоочу үлэлэспитэ, таайым барахсан кытаанах үлэҕэ үөрөспитэ. Билигин ол содулутар, арамачыһы ыарыы арахсыбат буоллаҕа. 1952 с. таайым аахтан куопшутум уонна Сыырдаах нэһилиэгэр үлэлээбитим. Онно тийиэн эмиз араас үлэлэргэ сылдыбытым: саһыл, ньири күүрүүтүгэр, орууока.

1955-1958 сс. сүөһү көрүүтүгэр кескө барбытым. 1958-1964 сс. дылы төрөөбүт дойдубун булбутум. Сут дылыга от-мас үүммэккэ, көстөн кескө баран иһээбин. Соҕотох, сулуумах киһини ыытан иһэллэр, эйигиттэн бэйэҕиттэн ыйыта да барбаттар. 1961 с. Нам оройуонугар II Хомустаахха биир дойдулаахтарбыт от оттоон Кыһыл Кырдалга, Үөдэйгэ Куччунга саха балаһанын тушпугтара, сүөһүнэн кескө кэлэбит.

1964 с. эмиз кэлэбит сүөһүнэн кысты Кыгэмэ кытылыгар. Бу сырыыга Солко Ааныс Яшатынаан миигин суорумнуулулар. 3 оҕолоох оҕдообо Новгородов Яков Петрович диэн киһиэхэ кэргэн табыстым. Сүөһүлэрбин бииргэ үлэлээбит дьонум илдэ бардылар. Онон Намга кийиит буолан хаалан хааллым. Икки оҕону төрөтөн, 5 оҕону иитэн оҕо-сиэн дьолун биллим. Улахан уолбут Новгородов Петр Яковлевич, улахан дьэ кэргэн баһылыга, 5 оҕолоох, Партизанна олоорор. Орто уол Новгородов Иннокентий Яковлевич, 2 оҕолоох, Дьокуускай куоракка олоор. Кыыс Рыбинская Елизавета Яковлевна, 2 оҕолоох, эдэр сааһыгар күн сириттэн соһуччу туораабыта. Кыра уол Новгородов Василий Яковлевич, кэргэннээх, 3 оҕолоох, I Хомустаахха олоорор. Кыра кыыс Новгородова Марияна Яковлевна, 2 оҕолоох, билигин миигин кытта олоорор, учуутал.

1967 с. Партизанна көһөн кэлэн баран маһаһынна остуораһынан үлэлээбитим. Ол кэмгэ продавец Соловьева Варвара Ильична этэ. Биир сыл Оконешникова Настяны кытта продавецтаабытым. 1970 с. Партизан куллубугар остуораһынан киирбитим. Ол сағана директор Осипов Иван Васильевич үлэлээбитэ. Кулуупка араас үлэ барыта буолара. Концерттар бөҕө, кинэ бөҕөтө, сорофор кинэ күнгэ үстэ буолара. Бырааһыннык аайы ас-үөл, аты арааһа кэлэрэ. Саҕа дыл икки күн устата буолара. Ону аһан агитзаларынан самодельнай концерт бөҕө буолара. Мордосова Валентина Константиновна, Осипов Иван Васильевич салайан атын нэһиликтэргэ гастроллуу бараллара.

Биирдэ Саха телевидениетыгар ырыаҕа уһулла сылдыбытым. Библиотекарь, Оконешникова Марфа Васильевна, отууларынан, фермаларынан сылдыан агитационнай үлэни күүстээтиктик ыытара. Аны быыбар кэмигэр сарсыарда 5 чаастан сууйтараллара. Оһоньоттор сарсыардаттан күнү быһа бильярд ооньуулар этэ, тустуу кытта кулуупка буолара. Бары үлэни барытын кулуупка ыыталлара, ол иһин элбэх үлэни үлэлээбит курдук сананабын. Кулуупка үлэни сылдыан, 1985 с. пенсияҕа тахсыбытым, 80 солк. пенсияҕа тахсан да баран 1993 с. дылы үлэлээбитим. Онтон ыла бочуоттаах сынныаланна олооробун. Кэргэним 2003 с. өлбүтэ, онтон ылата сэри кытгылааһын оҕдообото дастабырыанһаны биэрбиттэрэ. Бэйэм үлэ, тыыл ветеранабын.

Ахты сурулунна
НОВОРОДОВА
Мария Федоровна тылыттан

И.Е. Винокуров төрөөбүтэ 120 сылыгар

И.Е. Винокуров төрөөбүтэ 120 сыла буолбутунан улуспутугар 2016 сыл кини сылынан биллэрилиннэ. Ылдыаа Дьөгүөрэбис барахсан туһунан сурулунна ини, суруллубата ини... Онтон мин кини сылыгар сиксэнэн түс бэйэбэр сыһаннааһы суруйуум.

Түөрт уонус сыллар саҕалаһыларыгар биһиги сүүрбэттэн эрэ таһа дьэ-лээх Аппааныбытыгар Ылдыаа Дьөгүөрэбис чугас аймактара В.И. Винокуров — Бааха Баһылай, Винокуров Сергей (хос аатын умнубуппун), Винокуров Егор — Атаҕа суох Дьөгүөр оло-роллоро.

Биһиги Баакалары кытта ыаллы тэлгэхэлэнэн олооробут. Баакаларга Ылдыаа Дьөгүөрэбис кыһын Клараны таһааран сайылатара (урут уола Ылдыаа-сканы эмиз таһаарара дииллэрэ). Клара уулусса нөҕүө, утары олоор Эверстов Егор Елисеевич кыһа Мусьяны (кэлин учуутал, ССРС Үрдүк Сэбиэтин дыку-таата) кытта сылдыааччы, оонньооччу.

Биирдэ, Министирдэр Сэбиэттэрин бэрэссэдээтэллэрэ буолан баран буолуо, «Победа» массынанан Атаҕа суох Дьөгүөрдээххэ кэлэн тохтообута, күһүөрү этэ. Биһиги, олоор, сыр-сан тийдибит. Онно кини «хатааһылаан» диэтэ, суоппарыгар эттэ (суоппара нуучча). Биһиги ханна эрэ баран хатааһылаатыбыт диэн киэн туттуу, кыһыты бөҕө.

1938-43 сс. уот курааннар түһэннэр, олох ыараан сэллик ыарыы турбута. Бу да инниэ сэллик уонна торохуома сахалары буулаабыт ыарыылар. Ол курдук Ылдыаа Дьөгүөрэбис

аҕата уонна аҕатын инилэрэ Баһылай уонна Мэхээлэ сэлликтээн өлбүттэр эбит. Ылдыаа Дьөгүөрэбис 1939-43 сс. доруобуйа харыстабылын наркуомунан үлэлиригэр эдэр эмчиттэри киэн сиртэн ажалтарбыт, олохтоох ыччаты эмп үөрөҕөр ыыта-

лаабыт. В.А. Радэн бырааһы үрдэтинигэ ыһпыт. 1943-46 сс. Министирдэр Сэбиэттэрин бэрэссэдээтэлинэн олорон сэллиги утары үлэни эмиз күүскэ ыһпыт. 1950 с. ЯНИИТ (Якутский научный институт исследования туберкулеза) аһыллыбыт. Онно В.А. Радэн үлэлээбитэ. Үргүлдү ЯФИТ (Якутский филиал института туберкулеза) балыһата уонна Покровскайга сэллик санаторийа үлэлээбиттэрэ.

Мин (мин эрэ буолуо дуо) сэри содулуттан оскуолаҕа ситэ үөрэммэккэ, 1950 с-н холкуос үлэнигэ буолбутум. Куһаҕан таһаарыа, аччык аһардаах буоламмын сэллик ыарыыга халтарбытым. Элбэх киһини сытыгар анал балыһа суох уонна холкуоска үлэһит илии тийибтэ буолан очотоорууга саҕа кэлбит паск диэн бороһуогу ытыс мунунан айахтар кутан баран хаарынан дьөлгөрүтүнэн эмтэнэн сылдыбытым. Бу эмп ачык буоламмыт кургахпытын сизбит. Элбэх киһи кыайан сизбэккэ суору-ма суолламмытара. Олох уһугулаабыттары Арыы кыһыннарбыт (Бартыһаан утарыта) балыһатыгар ыыталлара. Онно сырдык тыһынара быстаахтыра.

1954 с. Намга тубдиспансер диэн анал балыһа үлэҕэ киирбитэ. Стрептомицин диэн эмп кэлэн наһаа ылларбатахтар үтүөрэн барбыттара. Бу диспансерга үтүөкэннээх киһи, үлэтигэр олус бэриниллээх биэлсэр Корякина Нина Гаврильевна үлэлээбитэ. Кини миигин

тын сирин бар дьонугар үрдүк үтүөтүнэн ааҕабын! Аны манһыгы кыбытыым эрэ:

Ылдыаа Дьөгүөрэбис Куһаҕан ыал нэһилиэтин Ойбоһос диэн арыытыгар төрөөбүтэ диэн буолар. Аны Максим Аммосов төрөппүт ийэтэ бу арыыга олохтоох Лөгүөнтэй (Леонтий) Вино-

«КУҤАҒАН ЫАЛГА» ТӨРӨӨБҮТҮМ

ЯНИИТ-ка ыһпыта. Онно Радэн эмээхсин барахсан көрөн баран «оҕом барахсан», «оҕом эрэйдээх» дии-дии хап-хатыһы уолу эргитэ сылдыан имэрийбитэ-томоруйбута (долгуйаммын ыты сыспытым). Миэстэ таһыстар эрэ, ЯФИТ-ка ытыам диэбитэ. Толорбута.

ЯФИТ-ка тийиэтэ тыһа тыһа тэстэн ханынан ыһахтааммытым (тыһа манһыкка тыһынара тута быстара). Манна саҕа албаһынан нэһилэ тохто-тоннон кыл мүччү тыһынаах хаалбытым. Дьэ, бу балыһаҕа түбэспитим бойом уонна амтаннаах аска. Тугу баарбыккын аһыыһын. Ырыһытынан кытта биллэр аатырбыт хирург Коксарскай эпэрээссийэлээбитэ. Өрүттүбүтүм кэннэ үргүлдү сэллик санаторийыгар ыһпыттара. Онно сэбиэдиссэйинэн, бырааһынан үрдүк унуохтаах, хайыһарга күрээтэһэр Шамнэ диэн немец кыһа эбит (Радэн эмиз омугунан немец).

Ол курдук «практически доруобай» диэн дыралыктанан күн бүгүнгэ диэри этэннэ ийэ сирим барахсаны бааһырта сылдыбын. Маны барытын Ылдыаа Дьөгүөрэбис, миэхэ эрэ буолбакка, төрөөбүт Саха-

куров кыһа. Аны бу арыыга Чаһылдан аҕатын оттуур (Чаһылдан оттоһоҕо) Доропуй ньириэһигэ диэн хоһуна баар. Бу ойбоһос арыы соһуруу өттө Арыы баһа диэн ааттанара.

Онно 1932 с-ха Максим Аммосов аатынан холкуоһу тэрийэллэр. Мин төрөппүтүтүм бу холкуоска чилиэнинэн киирэллэр. Бу сыл (1932), бу арыыга олунньу 17 күнүгэр Саалтырдыт Испирдиэн (Сэмэн Эльскай аҕата) дьэтигэр мин күн сирин көрөбүн. 1947 сыллаахтан маһнай ат кыраабылынан бу арыы хоһуналарын (Доропуй ньириэһигин кытта буоллаҕа дии) тарыбын, онтон ат от охсорунан (косилканан) отун кытаратын, уонча сыл.

Итилеринэн сэдиптэнэн, бу улуу биир дойдулаахтарын ытыктырым бэрт буолан, түгэн түбэспитигэр, паспорбын, метрикэбин көрдөрөн 2014 с-ха Куһаҕан ыал нэһилиэгэр төрөөбүт гыннаттардым. Урут барыбытын Хатын Арыы нэһилиэтин суруйаллара. Онон, билигин улуспар Куһаҕан ыалга төрөөбүт соҕотох курдук буоллабым буолуо.

МААРКАП Дьарааһын

НАЦИОНАЛЬНАЯ ЛИДЕРДЭРИ ИИТЭР КЫАХТААХПЫТ

Нам улуһугар И.Е. Винокуров төрөөбүтэ 120 сылынан араас тэрээһиннэр саҕаланналар. Тохсунньу 19 күнүгэр кини аатын сүгэр педколледжка Сылы аһар үөрүүлээх мунһах буолла. Манна Илья Винокуров уола Валерий Ильич уонна үлэлээбит сирдэригэн: Булунтан, Бүлүүттэн, Өлөөнтөн ыалдыттар кэлбиттэр. Ил Түмэн депутаттара А. Поисеева, А. Еремеев, В. Губарев, правительствотан Ю. Куприянов, ХИФУтан П.А. Слепцов кытгыны ыылылар.

Тохсунньу 23 күнүгэр Хатын Арыы оскуолатыгар үөрэнээччилэргэ аналлаах II республикатааһы Винокуровскай ааһылар буоллулар. Манна барыта 12 оскуолаттан, ону таһынан Уус Алдан, Бүлүү улуустарыттан бааллар. Оҕолор 4 секцияҕа арахсан үлэлээтилэр. «Роль личности И.Е. Винокурова в развитии республики», «Живая память поколений» секцияларга чинчийэр үлэлээхтэр дакылааттарын көмүскээтилэр. Сорохтор И. Винокуров туһунан хоһоон айбыттарын аахтылар, атыттар Илья Егорович туһунан «Аман өс» араатардар күрэхтэригэр кытыннылар. Маны таһынан оҕо тэрилтэлэрэ бырайыак көмүскээтилэр.

Хамафатта саха-француз лицейиттэн барыта 14 оҕо кытгыны ылла. Онтон дакылаат ааһытыгар Протопопов Миша (7 кыл.) МТС туһунан ааһан — 1 м., Ксенофонта Маша (10 кыл.) Чурапчы көһөрүүтүн туһунан

үлэ суруйан 3 м., Аммосова Алина (7 кыл.) хос-хос эһэтэ Е.Е. Эверстов И.Е. Винокуров кытта сибээһин сырдатан биһирэбил бириһи ылылар. Хоһоон айааччылартан Сивцев Алеша (8кыл.) 2 м. буолла. Араатардар күрэхтэригэр Дьяконов Эркин, Полищиков Андрей (10 кыл.) — 2 м., Яковлев Айсен (7 кыл.), Чирков Руслан (10 кыл.) 3 м. табыстылар. Кыайылаах оҕолор грамоталары, Илья Егорович Винокуров мөссүөннээх анал бириистэри туттулар.

Винокуровскай ааһылар кэмнэригэр Н. Рыкунов аатынан улустары киин библиотека «Саха чулуу уола, чаһылхай патриота» кинигэ быыстапкатын тэрийдэ, олохтоох оскуола үөрэнээччилэр онгоһуктарын көрдөрүүгэ уурда. Үөрүүлээх аһыллы кэмигэр хоһооннуу уолаттар Илья Винокуров туһунан литературнай монтаж аахтылар. «Ылдыаа ыччаттара» оҕо түмсүүтэ «Визиткатын» көрдөрдө, тэрээһин боппуруостары быһааран истэ, быыс кэмгэ оҕолору аралдыгар ооньуулары сэргэтикти тэрийдэ.

Бу дирин суолталаах тэрээһингэ сылдыан баран И.Е. Винокуров аатынан Хатын Арыы оскуола-та биир дойдулаахтарынан чахчы киэн тутталлар, кини албан аатын өрө тутан национальнай лидердэри иитэргэ сөптөөх хайысханы тутуһаллар эбит диэн санааҕа кэлэбин.

М.Г. ВИНОКУРОВА

Куннэтэ көрөр дьоммут

Бүгүн биһиги кэпсиир кибибит 1 Хомустаах нэһилиэтин олохтооҕо, улахан дьэиэ кэргэн иһирэх ийэтэ, маанылаах хаһаайка, истинг дьүөгэ, үтүө үлэһит – Охлопкова Анна Петровна.

Анна Петровна Нам оройуонун 1 Хомустаах нэһилиэгэр элбэх оҕолоох улахан дьэиэ кэргэнгэ күн сириин көрбүтэ. Ийэтэ Алексеева Мария Ивановна Үөдэйтэн, аҕата Сысолятин Петр Петрович Партизан Хочохтой дьэн алааһыттан төрүттээхтэр. Иккиэн 1 Хомустаах нэһилиэгэр ыал буолан ньир-бааччы оморбуттара. Аҕата «Нам» совхозка тырахтарыһынан, ийэтэ оҕо сааһыттан ыарыһах буолан эрдэ олохтон бараахтаабыта. Анна Петровнаны кыра сааһыттан аҕатын бииргэ төрөөбүт балта Сысолятина Марфа Петровна бүөбөйдөөн, улаатыннанан икки ийэ буолбутугар Аня махтала мунура суох.

Оҕо сааһыттан ыарахан үлэ-эбэ сыстаас буолан, «Оскуола-Производство-Вуз» дьэн ынырыынан «Нам» совхозка

ыанньыксытынан үлэлээбитэ. Бииргэ үлэлээбит наставниктарынан Жиркова Варвара Романовнаан, Сысолятина Светлана Иннокентьевнаан, Казанова Светлана Егоровнаан, Ядреева Галина Петровнаан киэн туттар. Үтүө суобастаах, таһаарылаах үлэтин элбэх грамоталар, Махтал суруктар туоһуулулар.

1989 сыллаахха дьылжа хаан

батыһыннара сылдьан үлэ-эбэ, спорка, чөл олоххо угуйбуттара. Ол курдук, улахан уол Семен ЯГСХА-ны бүтэрибитэ. Билигин 1 Хомустаах МПЧ-гар үлэлиир. 1 кыыс оҕолоох. Орто уол Айаал Бүлүүтээҕи колледж физкультурнай отделениетын студена. Көнүл тустууга Россия спордун маастара. Кыра уол Максим Аммосов аатынан ХИФУ физкультурнай салаатын вы-

киэн туттабыт. Үлэһит үтүөгэ эрэ буолбакка, үтүө-мааны хаһаайка, улахан дьэиэ кэргэн далбар хотуна, сатабыллаах хаһаайка, маанылаах асчыт быһыытынан билэбит. Нэһилиэк олохтоохторун үтүө тэрээһиннэригэр Аня аста-

абыт минньигас, тотоойу астарга кэлбит ыалдьыттары үөрдэр. Дьэиэ кэргэнинэн спорду, чөл олоҕу өрө тутан нэһилиэккэ, улууска ытыллар күрэхтэргэ

куруутун ситиһилээхтик кытталлар. Анна Петровна оскуола волейболга хамаандатын чилиэнэ, оҕо сааһыттан Василий Трифонович Даниловка теннискэ уһуулулан сатабыллаах теннисисткэ, хайыһардыт.

1 Хомустаах нэһилиэтин биллэр-көстөр биир бастын ыалын аатын сүгэр Охлопковтар дьэиэ кэргэн ийэлэрэ Анна Петровна киэн-холку майгытынан, ол да буоллар ирдэбиллээх, күүстээх санаалаах, сатабыллаах салайыытынан хороҕор мустааҕы иитэн, оҕурутот арааһын ордон остуол хойурунун астаах иһирэх ийэ.

Күндү коллегатын, истинг дьүөгэбитин Анна Петровнаны олоҕун орто омурданынан, үөрүүлээх күннүнэн ис сүрэхпитигэр итии-истинг эҕэрдэбитин тиэрдибит. Баҕарабыт чэгиэн доруобуйаны, күн сиригэр баар бары үтүөнү, кэрэни, сырдыгы! Чугас дьонун ытыктыбынан арчыланан, оҕолорун, сизинэрин сылаас тапталларынан кынаттанан дьоллоохтук омор, мэлдьи үөрөкөтө сырыт!

Т.А. АЛЕКСЕЕВА, алын сүһүөх кылаас учуутала

САЙДАМ ЫАЛ ИҢИРЭХ ИЙЭТЭ

ыйаабынан, сүрэхтэрин холбоон 1989 с. Үөдэйтэн төрүттээх, Саха республикатын, Нам улуунун биир тарбахха баттанар бастын спортсмена, 1 Хомустаах нэһилиэтин спорт дьэитин директора Охлопков Семен Михайловичтын ыал буолбуттара. Ус уол оҕоҕо күн сириин көрдөрөн ийэ, аҕа буолар үөрүүтүн, дьолун билбиттэрэ.

Ийэлээх аҕа үлэни өрө туһут дьон буолан, уолаттарын кыра эрдэхтэриттэн

пускнига, кэргэннээх, икки уол оҕолоох. Кэргэнэ Мира Санкт-Петербург финансовый институтун быйыл бүтэрибит.

Анна Петровна 2006 сылтан 1 Хомустаах орто оскуолатыгар үлэлиир. Бииргэ үлэлиир коллегалара Анна Петровнаны үлэтигэр эппизитинэстээх, ирдэбиллээх, ханнык да үлэттэн туора турбат, бары тэрээһиннэргэ көхтөөхтүк кыттар, үтүө суобастаах үлэһит быһыытынан билинэбит, сыаналыбыт,

«Босхо гектар» тула кэпсэтин

Бу ыйга РФ Государственной Думытын депутаттара икки ааһынан «Дальневосточной гектар» (1 гаа сири Россия гражданныгар, ханна олоролоруттан тутулуга суох биэри) дьэн ааттыр сокуомунун ылынаары олоролор. Бу сокуонга республикабыт туруоруута учуоттанара-учуоттамата биллибэт. Сокуон ылыллар түгүнигэр быйыл ыам ыйын 1 күнүттэн олоххо кириэхтээх. Онон сибээстээн, олохтоох дьон сиргэ-уокка бырааптарын күүмчүлөспэт туһугар Нам улууһа пилотнай бырайыакка кирибитин туһунан бары истэбилэ сылдьабыт. Онон улуус олохтоохторо сокуон күүһүгэр кириэрин кэтэһэн оморбокко, урут ылбыт, туһана сылдьар сирдэрин, сир учаастактарын бэрээдэктээн, чуолкайдаан, докумуоннаах буолуутун ситиһэргэ күүскэ турунуохтаахпыт.

Ааспыт нэдиэлэ субуотатыгар, тохсунньу 30 күнүгэр, Нам улуунун дьаһалтатын дьэитигэр ылыллыахтаах саҕа сокуон, «пилотнай бырайыак, сир боппуруоһун тула киэн кэпсэтиллээх «Төгүрүк остуол» ыгытылына. Бу сүбэ мунньахха нэһиликтэр баһылыктара, землеустроителлэрэ, Росреестр, БТИ, ойуур хаһаайыстыбатын, Айылжа харыстабылын инспекцията у.д.а. үлэһиттэр, салайааччылар кыттыны ылыллар.

Бу «Төгүрүк остуолу» «Нам улууһа» МТ баһылыгын 1 солбуйааччыта И.И. Сивцева уонна улуус баайын-дуолун, сирин-уотун дьаһайар комитетын (КУМИ) салайааччыта В.Ю. Соловьев илээн-сафалаан ыгыттылар. Мустубут дьонго КУМИ салайааччыта В.Ю. Соловьев улуус пилотнай бырайыакка киллэриллэбитинэн туох дьаһаллар ылыллыбыттарын, салгыы ытыллыахтаах үлэлэр былааннарын иһитиннэрдэ. Ол курдук, 2 кадастровай инженер Бөтүнгэ, Фрунзева сылдьан 150 уонна 50 сайабыланынан олохтоохтортон ылбыттар. Салгыы Салбанга, Арбынҕа, Көбөкөнгө тийиэхтээхтэр. Хатын Арыы, Модут, Хатырык, Салбан нэһиликтэрин баһылыктара бэйэлэрэ кадастровай инженердэри кытта дуогабардаспыттар. Онон бу нэһиликтэр сир учаастагын быһаһынгна (межевание) ылсан үлэлииргэ туруммуттар. Бириэмэ кылгаһынан уонна сир докумуонун оноттороочу элбэтинэн КУМИ кадастровай инженердэрэ бастагы уочарат нэһилиэнньэ кыаммат аранатын кытта үлэһиттээхтэр.

Кэпсэтиигэр, баар балаһыанньаны быһааран бириигэ элбэх киһи кытынна:

Нам улуунун общественай сэйиэтин председателэ С.И. Тоскин — Нам улуунугар олохтоохторго бэриллэн баран докумуоннамматах 17000 кэрингэ сир учаастага баарын, ону докумуоннатыга элбэх үлэ ытыллыахтаабын, онно

төһө үп наада буоларын, быһа холоон аахпытынан 59500000 солк. буоларын, хаалбыт кэмнэ өрөбүлэ суох үлэлээн күннэ 188 учаастагы докумуонна-

КЭТЭҤЭН ОПОРУМУОХХА

атахха эрэ былааннаар үлэни кыайаахха сөбүн эттэ. Сири биридди гаанан чааһынайдарга үллэрэр сокуону тоҕо утарынан, Россия дьонун икки ардыларыгар улахан социальнай мөккүөрдэри таһаарбат инниттэн уонна самоуправлениены, ол аата Россияны уонна киһи, дьон быраабын уонна Наммыт дьонун көмүскүүр туһугар ханнык үлэлэри ыттар наадатын эттэ (Станислав Иванович бу эгиттэ хаһыаптыгыгар олунньу 3 күнүгэр бэчээттэммитэ).

М.С. Жирков (Намнаағы ойуур хаһаайыстыбатын салайааччыта) ойуур фондата улуус сирин-уотун уопсай иэтинтэн 78,4% ыларын, манна баар хoduна сирдэрэ ситэри докумуоннаана иликтэрин, олоҕо дьонго (физический сирэйдэргэ) 5 сыл болдьоххо арендага бэриллэхтээхтэрин, ойуур фондатыттан сир юридическай сирэйдэргэ эрэ 10-49 сылга арендага бэриллэрин, 2009 сылга олохтоммут сыана уларыйа илгитин туһунан кэпсээтэ.

А.И. Собакин (айылжа харыстабылын инспекциятын салайааччыта) уһулуучу харыстанар сирдэр (ООПТ) Нам улуунун сириин 12,3%-нын ылаалларын, онно республиканскай суолталаах «Үрүн Күөллээҕи» ресурснай резерват (62095 га), «Харбаайы» (32292 га) «Үрүн Күөл», олохтоох суолталаах ресурснай резерват «Тарафана» 24320 га, «Кэпкэмэ» оҕо экологическай лааҕыра 28000 га. Баларга эбии улуус депутаттарын сэйиэтин 29.12.2015 с. 15-6 №-дээх быһаарыларынан «Бэс Чагда» дьэн уһулуучу харыстанар сир

(ООПТ) тэриллэбитин, онно 1 Хомустаах, Партизан, Никольская, Хамаҕатта, Хатын Арыы нэһиликтэрин сорох сирдэрэ кириэрлэрин иһитиннэрдэ.

И.З. Кривошапкин (краевед) Ытык, Бэлиэ, Кэрэх сирдэр, пааматынныктар, ыһахтыыр сирдэр у.д.а. испиһэктэрэ, каарталара краеведтарынан оноруллубутун, олоҕо сирдэрин учаастагын докумуоннааһын оноруллуохтаабын, сорох культурнай нэһилиэстибэ объектара СР Правительствотынан биһэргэтиллибит реестрге киллэриллэбэтэхтэрин, урут тэриллэбит хамыһыһа үлэтин сөргүтэр наадатын санатта.

Н.Н. Куличкин (СР картографияҕа, кадастрга уонна государственнай регистрацияҕа ФСУ СР Управ-

рын туһунан иһитиннэрдэ. Р.К. Колодезников («Реал право» ХЭТ салайааччыта):

— Биһиэхэ 11 нэһилиэк 1999 сыллаағы картографическай матырый аала баар. Государственной фондаттан көрдөөн ылбыппыт. Ону уопсай туһаныга биэриэхпитин сөп. Мэччирэн сирдэрин хайдах сатанарынан болдьоҕо суох туһаныга бырааптаах муниципальнай автономнай тэрилтэлэргэ биэриэххэ сөп эбэтэр депутаттар сэйиэттэринэн уопсай туһаныга бэриллэр сирдэр дьэн быһаары таһаартарыахха наада. Оччоҕо сир дьиннээхтик туһаныга сылдьара көстүө этэ, — дьэйтэ.

Н.Н. Степанов («Нам улууһа» МТ дьаһалтатын дьыалатын управляюща):

— Улуус бары нэһиликтэргэ РСМЭВ дьэн программнай ситимгэ киририлэр. Онон нөҕүө Росреестрэн информацийны запрос онорон кадастровай палататтан ылардааҕар түргэнник ылыахха сөп.

И.Р. Попов (Нам улуунун депутаттарын сэйиэтин председателэ):

— Бириэмэ ыгымынан, кадастровай инженердэр аҕыһагарынан, оноруллуохтаах үлэни ыам ыйын 1 күнүгэр дьэри барытын толорон туһугар Дьарыктаах буолуу сулуспатын нөҕүө көмөҕө үлэһиттэри ылан көмөлөһүннэриэххэ наада.

«Ленскэй нэһилиэк» МТ баһылыга А.Г. Новгородов:

— Кадастровай инженердэр өнгөлөрүгэр чэпчэтиини көрдөрүүгэ ыспыраапканы ким биэрэрий? — дьэн ыйытыгыгар улуус баһылыгын 1 солбуйааччы И.И. Сивцева: «Ыспыраапканы гражданин бэйэтэ нэһилиэк дьаһалтатыттан ылан эбэтэр олохтоох дьаһалтала тийиммэт гражданныр уопсай испиһэктэрин онорон улуус МКУ КУМИ-гар түһэриэхтэрин сөп», — дьэн быһаарда.

С.М. Дьяконов (Намнаағы МФЦ салайааччыта):

— Сокуон барылыгар гражданныр сайабыланынаны 3 көрүнгүнэн биэриэхтэрин сөп дьэн этиллэр, о.и. МФЦ нөҕүө эмиз. МФЦ-га сайабыланынаны биэрээччи государственнай өнгө сайтыгар регистрацияланыахтаах. Регистрацияны МФЦ офиһыгар кэлэн эбэтэр интернет ситимин нөҕүө барыахха сөп. 1000 киһиттэн тахса нэһи-

лиэннэлээх пууннарга бэйэбит тийиэбит. Транспорт ороскуутун МФЦ бэйэтэ уйунар. 1000-тан аҕыһах нэһилиэнньэлээх пууннар дьаһалталара транспорты бэйэлэрэ хааччылыахтаахтар. Сайабыланынаны хомуйууну таһынан сири-уоту, баайы-дуолу дьаһаны боппуруостарыгар сүбэлэри биэрбит.

Владимир Юрьевич этэринэн, «Пилотнай бырайыакка» Нам улууһа кирибитэ улуус дьонугар-сэргэтигэр барыстаах. Бастагытынан, сокуон ылыллыар дьэри илдье, туһана, бас билэ сылдьар сирбитин докумуоннатыны ситиһэн бары өттүнэн бырааптытын көмүскэниэхтээхпит.

Иккиһинэн, «пилотнай бырайыак» үлэлиир түгэнигэр, сокуон күүһүгэр кирирдэтинэ, Нам улуунун дьэиэ эрэ бу сокуону тутталлар уонна туһаналлар. Ол эбэтэр, бэйэбит эрэ дьоммут 3 ый иһигэр сири ылааллар. Билигин дьон сөпкө өйдөөн, сокуон күүһүгэр кириэриттэн-кирибэттэнтэн тутулуга суох син биир сир докумуонун онотторуохтаахтар. Дьаһалта онук хайысхалаах үлэни ыттар, өйдөтө сатыыр. Улуус олохтоохторо сир докумуоннарын хаалбыт кылгас кэмнэ ситэри онотторуулар улууспут дьэиэ көмүскэллээх буолууларыгар наадалаах.

Бу киэн ынырылыах «Төгүрүк остуолга» сир-уот, баай-дуол боппуруостарынан быһааччы дьарыктанар, хайа эрэ өттүнэн ытыллыахтаах үлэлэри ытытыга сыһыаннаах, сибээстээх тэрилтэлэр салайааччылары бары мустан тугу үлэли сылдьалларын кэпсээтилэр, элбэх өйдөмөт боппуруостары быһааран биэрдилэр. Мунньах кыттааччылары бары туох үлэлэр бара туралларын, ханнык хайысханы тутуһан салгыы үлэһиттээхтэрин өйдөөтүлэр. Нэһиликтэр дьаһалталара, сирин-уоту сааһылыр специалистара тугу истибиттэрин, билбиттэрин нэһилиэнньэти эрдэтигэр, үлэ түргэнник барытыгар туох кыалларын барытын онорууга ылыһахтара дьэн бүк эрэнэбит.

И. ИВАНОВ

Киһи барахсан бу орто дойдуга олонор ааһар кэмигэр олоҕун суолун үгүс өттүн киһи бэйэтэ солонор, ол быһыгар айылҕа ийэ хотун сорох дьонно араас талааны, дьобуру, күүһү-уоҕу аныыр. Ол туоһунан биһиги ортобутугар араас дыкти дьарыктаахтар, аатырбыт спортсменнар, үлэ диэн баран уугар уулара көтөр дьон үгүстэр. Ол дьон туһунан тоҕоостоох түгэннэргэ сөп түбэһиннэрэн кинилэр үлэлэрин, олохторун сырдатан, бар дьон билиитигэр таһаараары сирдээх быһыынан ааҕабын.

Бу күннэргэ ол санаабын күүһүр туттан үлэттэн толору дуоһуйууны ылбыт, сааһын тухары тимир көлөттөн түспэтэх Иван Иванович Саввинов туһунан төһө да бу ааспыт сылга үбүлүйдээх сыла аастар, кылгастык сырдатан ылар санаа киирдэ.

Иван Нам селиэнньэтигэр Ааныс, Уйбаан Саввиновтар улахан дьыэ кэргэннэригэр 4-с оҕонон уол оҕо буолан айыллан 1950 с. күн сири көрбүтэ. 1966 с. оскуолатын бүтэрэн, ханна да уһаты-туора хаампака тута, оччолорго республикаҕа тийиэ биллэр үлэлээх промкомбинатка, пилорамаҕа рабочайынан үлэҕэ киирэр. Ол сағана көмө буолар техника суох кэмигэр ичэҕэй маһы үтэн-анһан, эргитэн-урбатан бизириэх диэтэххэ, дьармай оҕо киһиэхэ ыарахан үлэ этэ. Икки сыл үлэлээн баран,

туохха эрэ үөрэнэн идэ ыллахха сатаныһы диэн Намнааҕы 2 №-дээх СПТУ-га тракторист үөрэҕэр киирэн 1969 с. бүтэрэн, СХТ-га «Сельхозтехникаҕа» тракториһынан киирэр. Сыл эрэ үлэлээт, уол оҕо иһин төлүү аармыйаҕа аттанар. Красноярскай кыраайга тийиэн, 3 сыл этэнгэ сулууспалаан кэлэн СХТ-га үлэтигэр киирэр.

ҮЛЭТТЭН ДЬОЛЛОНУУ

Дьэ, ол кэмтэн сағаланар киһи тимир көлөтүнэн тэнгэ тыһыһылар, түүн түһээн тракторын кытта өрө тустуута. Онтон 1980 с. СХХ-ҕа «Сельхозхимияҕа» көһөр, бу оччолорго наар сир онгоһуутунан дьарыктанар биир биллэр-көстөр тэрилтэ этэ.

Онтон 1990 с. олохпун иһэ тас, таһа ис буолан тэрилтэ аата улэрийан «Быйан» диэн ааттанан сабыһаах акционернай общество дэнэн суол онгоһуутунан ылсан үлэлээн, күн бүгүн таһаарыһаахтык үлэли олоһор тэрилтэттэн бочуоттаах сынһаалаҥна тахсар. Бу үлэлээн ааспыт 30-тан тахса сылын устата сыллааҕы, ыйдааҕы былаанын толорботоох түгэнэ суоҕа. Ол түмүгэр улууспут экономикай, социальной туруга тупсарын туһугар киллэрбит кылаата үгүс.

Ааспыт сыллар усталаах туоратыгар дьэтигэр-уотугар хонор хонһо, сылдыр бьалдыт курдук сылдыбыт киһи, өрүү тыанан, сиринэн сылдыһа үлэлиир, дьэҕэ-уокка курдук буолуо дуо, бэрт тулуурдаах-дьулуурдаах эрэ буоллаха тулуйулар дьыла. Эссө киһи биир сөҕөрө баар — С 100 диэн тракторын капитальной өрөмүөнгэ туруорбак-

гиирин-мускуурун туруулаһан үлэли олоһор «Быйан» ХЭТ тэрилтэ салалтата, профсоюзун комитетта кини сыралаах үлэтин үрдүктүк сыаналааннар үгүс элбэх аат-суол ингэрэн, урукку кэмгэ массынаҕа тийиэ фонда биэрэн, араас сыаналаах бири-истэринэн, улахан өтгүн этэр

буоллаха, «Улуус бочуоттаах киһитэ», «Гражданскай килбиэн» бэлиэ кавалера, «Саха сири суолун туугун бочуоттаах үлэһитэ», үлэ ударнига, ветерана, быйыл улууспутугар суолу оноруу тэриллитэ 50 сылыгар

анаан «Улууска сайдыы туһугар киллэрбит кылаатын иһин» бэлиэнэн уонна 65-һин туолбутунан диэн «Звезда почета» мәтээлинэн нағараадалабыттар.

Аны кылгастык тус олоһун туһунан суруйбатахха итэҕэс буолуох курдук. 1987 с. дьылҕа хаан көрсүһүннэрэн Вера Алексеевнанын ыал буолаллар. 2002 с. тэрилтэтин тус көмөтүнэн, чугас дьонун өйөөлүлэринэн саҕа дьыэ туттан билигин ньир-бааччы олоһоллор. Вералаах Уйбаан 3 оҕолоро үлэһит ыал буоланнар 3 сиэннэнэннэр эбэ, эһэ дэттэрэн званиелара эссө үрдээн, күннэҕи ыаһах онгостон олоһоллоруттан астыналлар эрэ.

Вера Алексеевна хайдах курдук саас буолла да сибэкки, оҕуруот аһын сизмэлэрин сыһымайдаабытынан барар киһи. Ол түмүгэр хортуппуу олордон, араас оҕуруот аһа, сибэкки үүннэрэр, кыһын бэйэтэ онгорбут оҕуруотун аһын кэнсиэрбэтин сииллэр. Маны таһынан кэлэр дьону нөрүйэн көрсөр, барар дьону лабааларынан далбаагы хаалар эгэлгэ мас бөҕөтүн олордубуттара тыа салгыһынан тыһа тура үчүгэй сүрдээх.

Бу чөл олоһу туһугар ыалы, чуолана Иван Ивановичи төһө да аастар, 65-һин туолбутунан эҕэрдэлибит! Дьолун чорооно дьалкыйбакка өрүү толору буоллун диэн баҕа санаабытын тиэрдэбит.

З.И. ЕГОРОВА

«Учуутал, эн үтүө ааккар сүгүрүйэн» диэн улуустааҕы үөрэх управлениетын бырайыагын чэрчитинэн сэттиньи 26 күнүгэр оҕо эйгэтин Түөлбэттигэр Дьячковская Надежда Гаврильевна, РСФСР норуотун үөрэҕириитин туйгунун, СР үөрэҕириитин үтүөлээх үлэһитин, Нам улуунун бочуоттаах гражданинын, 2009 сылтан Намнааҕы оҕо эйгэтин Түөлбэтигэр ситиһилээхтик үлэли сылдыр директордарын «Төгүрүк остуол» ыһтан улуус оскуоаларын оҕо тэрилтэлэрин салайааччылары, иитэр үлэҕэ дириэктэри солбууааччылары, араас кэмнэргэ пионерскай хамсааһын баһаатайдарын, улуус эдэр учууталларын уонна оҕо Түөлбэтин иитээччилэрэ мустан истин-иһирэх кэпсэтиини ыһтылар. Манна Нам орто оскуолатын «Искатель» кулууб 60-с сыллардааҕы пионердара ыһырыллыбыттар.

хара маннайыттан оҕолор олохо көхтөрүн көзүтэр туһуттан араас үлэлэри тэрийэн үлэлэтэн барбыта, ордук кини оҕолор пионерды чизинэй, кырдыксыт, бэйэ-бэйэлэригэр кыһамныһаахтык сыһыаннаһан истин доҕордоһуу сыһыаны өрө туталларыгар болломтогун уураар.

Кырачаан Надежда эмиэ атын оҕолор курдук баһаатайдарын көмөтүнэн пионерскай үлэ абылангар ылларан көхтөөхтүк кыттан барбыта, бастаан пионерскай этэрээт председателинэн, онтон кылаастан-кылааска тахсан истэҕин ахсын кинини дружина сэбиэтин председателинэн таланнар оҕолор үлэлэрин салайан барбыта. Пионерскай дружинаҕа «Искатель» диэн кулууб тэриллитэ. Бу кулуупка киирбит оҕолор сүрдээх дьоннаах ирдэбил үлээн дьарыктаналлара, тэлгэһэлэриттэн сағалаан нэһилиэктэрин, оройуоннарын историятын үөрэтэллэрэ. Кинилэр атын пионердартан ураты формалаахтара, бэйэлэ-

Аркадий Гайдар «Тимур и его команда» диэн геройдарынан ол сағанааҕы Дойду пионердара бары кинилэр курдук сайдаас санаалаах, чизинэй, кырдыксыт, аһыныгас, кыраҕа-кыаммакка ис дууһаларыттан көмөлөһөн улахан хамсааһыны таһаарыттар. Онно барытыгар

сыаналыырга, олохторугар икки атахтарынан чинник үктэнэн туран Саха дьонно кизн туттар үтүөмааны үлэһиттэрэ буолан тахсалларыгар үлэни ыһпыта, мин санаабар, сыалын сиппит. «Төгүрүк остуол» тула «Искатель» этэрээт оҕолоро учууталларын, пионербаһаатайдарын туһунан

хоһооно учууталын, пионербаһаатайын туһунан бэрт элбэҕи эттэҕэ.

Мин 1975 сыллаахха оройуоннааҕы пионердар дьэтигэр методиһынан үлэли киирбитим. Онно пионерскай үлэни көзүлүүр уонна үчүгэй, киһини кэрэхсэтэр пионерскай үлэлээх дружиналары, этэрээттэри уопуттарын тарҕатар туһуттан оскуоаларынан баран дружиналар пионерскай үлэлэрин билсиппитим. 1978 сыллаахха И. Винокуров-Чабылдан пионерскай дружинатын КИД үлэтин, былаанын кытта билсэн баран олунун диэн сөхпүтүм. Былаана сүрдээх чуолкай, ханнык этэрээт туһунан дьарыктанара, туох үлэни ыһтара барыта арылхайдык сурулла сылдыр. «КИД үлэтин ким салайарый?» - диэн ыйыһыһпар, «Надежда Гаврильевна Дьячковская, диэн эдэр францускай тыл учуутала үлэлээн барбыта, билигин декретнай уопускаҕа сылдыр», - диэтиллэр. Кырдыгы эттэххэ, пионерскай дружиналар үлэлэрин, былааннарын барыларын кытта билсиппитим да, манньк арылхай былааны көрбөтөүм. Ханнык бағарар киһи бу былаанынан сирдэтэн ситиһилээхтик үлэлиэн сөптөөх эбит диэн оччотооһу «Ленин суола» хаһыакка суруйан турабын. Онтум бу «төгүрүк остуолтан» истэн баран, олох кыра эрдэҕиттэн Валерий Иванович диэн баһаатайыттан уһаарыллан, такайыллан, итигиллэн тахсыбыт эбит. Ханнык бағарар үлэҕэ былаан улахан оруолу ылар. Ол иһин Надежда Гаврильевна инникитин былааннаан салайар үлэтигэр улахан ситиһилэри ситиспит.

УЧУУТАЛ, ЭН ҮТҮӨ ААККАР СҮГҮРҮЙЭН

рэ устааптаахтара, искателлэр сэрии, үлэ ветераннарыгар болзомтолоохтук сыһыаннаһан тимуровскай үлэлэри кинилэргэ ыһталлара, мастарын хайытан, сааһылаан, тэлгэһэлэрин хаарын күрдээн, ис сүрэхтэн тахсар кырдыбаастар махталларын ылан туһалаах үлээн дьарыктаналларын билбиттэрэ.

кинилэр пионербаһаатайдары Валерий Иванович угуйбута. Валерий Иванович тэтэркэй кыһыл пионерскай хаалтыһа хаһан да имиллэбэтэх, хайдах эрэ инники күөнгэ оҕолору өрүүтүн ыһыгар, угуйар курдуга. «Искателлэр» «Искачь – дерзать, бороться – не сдаваться» диэн девизтэринэн сирдэтэн олоһу

Розалия Дьяконова, Людмила Егорова, Яна Старостина, Михаил Ядрихинская уонна бииргэ төрөөбүт балта Розалия Иванова сүрдээх истин-иһирэх ахтыһылары онордулар. Кинилэр ахтыһыларыттан сөҕүмөр, уһулуччу талааннаах киһи. оҕолору наар инники күөнгэ сирдиэр эбитин биллибит. Хас биирдии оҕоҕо сылаас сыһыанынан угуттаан кини инники ылыммыт соругун чистээхтик толороругар эрэли биэрэрэ.

Онон чабылхай Валерий Иванович салалтатынан оҕолор дьоллоох оҕо саастарын билбиттэрэ. Киниэхэ анаан «Искатель» этэрээт пионерката Наталья Нератова хоһоон суруйбут.

Барамат баай биллилээх, Бэлэм бүһпэт бопуруостаах, Билин биэрэр бағалаах Бастын учуутал кинибит. Дьонун-мааны дьүүһүннээх, Дьикти кэрэ куоластаах, Дьаныһан үөрэтэр дьарыктаах Дьингээх учуутал доҕорбут.

Ити пионерката, Наталья истин-иһирэх тыллардаах

Валерий Иванович 1965 сыллаахха, эдэр киһи, пионер баһаатайынан ананан Нам орто оскуолатын боруогун атыллан киирээт өйдөөбүтэ: бу кырачаан дьон инники дьылҕалара киниттэн улахан туугулааҕабын. Онон

Бу «төгүрүк остуол» тула кыттыбыт дьонно бүгүнгү кэпсэтии бэрт элбэҕи биэрдэ дии санаатым: учуутал хас биирдии оҕоҕо болзомтолоохтук сыһыаннаһахтааҕын, кини инники дьылҕата учууталтан тутулуктааҕын. Бу «төгүрүк остуол» тула истин-иһирэх кэпсэтиини тэрийэн, салайан ыһтылар: РФ уопсай үөрэхтээһинин Бочуоттаах үлэһитэ М.М. Никитина уонна РСФСР норуотун үөрэҕириитин туйгуна О.И. Потапова.

З.А. ТИХОНОВА, РФ үтүөлээх учуутала, РФ журналистарын Союзун чилиэнэ, Нам улуунун Ытык киһитэ

Понедельник, 8 февраля

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.10, 04.10 Контрольная закупка 12+

Вторник, 9 февраля
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.10, 04.20 Контрольная закупка 12+

8 февраля, понедельник

06:30 В кадре-республика (ТВ Нам) 6+
07:00 Санга күн-Новый день 6+

9 февраля, вторник
06:30 Трудом красен человек! 6+

18.45 Давай поженемся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+

Среда, 10 февраля
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.10, 04.20 Контрольная закупка 12+

Четверг, 11 февраля
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.10, 04.20 Контрольная закупка 12+

19:00 Саха сирэ 12+
19:15 Болгомто киинигэр 12+

10 февраля, среда
06:30 Дойдум дьоно (Таатта ТВ) 6+

12 февраля, пятница
06:30 Дойдум дьоно (Таатта ТВ) 6+

11 февраля, четверг
06:30 Дойдум дьоно (Бэрдигэс ТВ) 6+

11 февраля, четверг
06:30 Дойдум дьоно (Бэрдигэс ТВ) 6+

18.45 Давай поженемся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+

Пятница, 12 февраля
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.10, 04.20 Контрольная закупка 12+

Суббота, 13 февраля
05.30, 06.10 Наедине со всеми 16+

19:00 Саха сирэ 12+
19:15 Болгомто киинигэр 12+

10 февраля, среда
06:30 Дойдум дьоно (Таатта ТВ) 6+

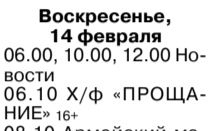
12 февраля, пятница
06:30 Дойдум дьоно (Таатта ТВ) 6+

11 февраля, четверг
06:30 Дойдум дьоно (Бэрдигэс ТВ) 6+

11 февраля, четверг
06:30 Дойдум дьоно (Бэрдигэс ТВ) 6+

Дом любви и солнца 12+
12.15 Идеальный ремонт 12+

Воскресенье, 14 февраля
06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Х/ф «ПРОЩАНИЕ» 16+

Понедельник, 8 февраля

12.30 Д/с «Вся правда про...» 16+

08:15 В кадре-республика (Чароит ТВ) 6+

10 февраля, среда
06:30 Дойдум дьоно (Таатта ТВ) 6+

12 февраля, пятница
06:30 Дойдум дьоно (Таатта ТВ) 6+

11 февраля, четверг
06:30 Дойдум дьоно (Бэрдигэс ТВ) 6+

11 февраля, четверг
06:30 Дойдум дьоно (Бэрдигэс ТВ) 6+

РОССИЯ 1

Понедельник, 8 февраля

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Вторник, 9 февраля

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Понедельник, 8 февраля

12.30 Д/с «Вся правда про...» 16+

08:15 В кадре-республика (Чароит ТВ) 6+

10 февраля, среда
06:30 Дойдум дьоно (Таатта ТВ) 6+

12 февраля, пятница
06:30 Дойдум дьоно (Таатта ТВ) 6+

11 февраля, четверг
06:30 Дойдум дьоно (Бэрдигэс ТВ) 6+

11 февраля, четверг
06:30 Дойдум дьоно (Бэрдигэс ТВ) 6+

11.35, 14.30, 17.30, 19.35 Вести-Москва

Четверг, 11 февраля
05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Среда, 10 февраля

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Пятница, 12 февраля

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

11.35, 14.30, 17.30, 19.35 Вести-Москва

Четверг, 11 февраля
05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Среда, 10 февраля

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Пятница, 12 февраля

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

11.35, 14.30, 17.30, 19.35 Вести-Москва

Четверг, 11 февраля
05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Среда, 10 февраля

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Пятница, 12 февраля

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

13.05, 14.30 Х/ф «Незабудки» 12+

Воскресенье, 14 февраля
05.35 Х/ф «Следствие веди знатоки» 16+

Суббота, 13 февраля

04.20 Х/ф «Следствие веди знатоки» 16+

Пятница, 12 февраля

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

13.05, 15.00, 15.30, 16.05, 17.05, 20.50 Новости

13.05, 18.10, 22.20, 05.00 Все на Матч!
15.05 Ты можешь больше! 16+

Суббота, 13 февраля

12.30 Диалог 16+

13.00, 14.10, 15.15, 17.00, 18.05 Новости

Суббота, 13 февраля

12.30 Диалог 16+

13.00, 15.00, 15.30, 16.05, 17.05, 18.00 Новости

Пятница, 12 февраля

12.30 Диалог 16+

13.05, 15.00, 15.30, 16.05, 17.05, 20.50 Новости

13.05, 18.10, 22.20, 05.00 Все на Матч!
15.05 Ты можешь больше! 16+

Суббота, 13 февраля

12.30 Диалог 16+

13.00, 14.10, 15.15, 17.00, 18.05 Новости

Суббота, 13 февраля

12.30 Диалог 16+

13.00, 15.00, 15.30, 16.05, 17.05, 18.00 Новости

Пятница, 12 февраля

12.30 Диалог 16+

Advertisement for Dalbar Hotun featuring a tractor and text about agricultural equipment and services.

РЕШЕНИЕ от 28 января 2016 г. № 1-1

О внесении изменений и дополнений в Решение Улусного Совета депутатов МО «Намский улус» от 25 декабря 2014 г. №14-2 «Об утверждении бюджета муниципального образования «Намский улус» Республики Саха (Якутия) на 2015 год и плановый период 2016 и 2017 годов»

Руководствуясь Бюджетным кодексом Российской Федерации, Положением о бюджетном устройстве и бюджетном процессе, в соответствии с Законом Республики Саха (Якутия) «О государственном бюджете Республики Саха (Якутия) на 2015 год», Улусный Совет депутатов МО «Намский улус» РЕШИЛ:

Внести в Решение Улусного Совета депутатов МО «Намский улус» от 25 декабря 2014 г. №14-2 «Об утверждении бюджета муниципального образования «Намский улус» Республики Саха (Якутия) на 2015 год и плановый период 2016 и 2017 годов» (в редакции Решениями УСД МО «Намский улус» от 29.01.2015 №1-1, от 18.02.2015. №2-1, от 19.03.2015 №3-6, от 23.04.2015 №4-1, от 12.05.2015 №5-1, от 28.05.2015 №6-1, от 25.06.2015 №7-1, от 20.08.2015 №8-1, от 01.09.2015 №9-1, от 24.09.2015 №10-1, от 22.10.2015. № 11-1, от 19.11.2015. №12-1, 27.11.2015. №13-1, 10.12.2015г. №14-1), следующие дополнения и изменения:

1. В пункте 1 статьи 1 цифры «2 959 377 561,99»

заменить цифрами «3 037 408 442,21», цифры «2 844 807 703,48» заменить цифрами «2 921 296 291,77», цифры «2 797 967 810,37» заменить цифрами «2 874 143 716,70»;

2. В пункте 2 статьи 1 цифры «2 957 443 640,59» заменить цифрами «3 033 980 812,81»;

3. В пункте 5 статьи 3 цифры «32 645 197,68» заменить цифрами «53 055 556,05»;

4. В пункте 3 статьи 1 цифры «-1 933 921,40» заменить цифрами «-3 427 629,40»;

5. Приложения №4, №6, №8, №10, №12, №14, №21 к решению сессии Улусного Совета депутатов МО «Намский улус» от 25 декабря 2014 года №14-2 заменить соответственно приложениями к настоящему Решению.

6. Настоящее Решение вступает в силу со дня его официального опубликования.

7. Настоящее Решение подлежит опубликованию на официальном сайте муниципального образования «Намский улус» в сети Интернет на веб-портале www.sakha.gov.ru в течение десяти рабочих дней после его подписания.

8. Контроль за исполнением настоящего Решения возложить на постоянную комиссию по бюджету и налогам (председатель А.А.Федоров).

Председатель Улусного (районного) Совета
И.Р. Попов
Глава улуса А.П. Атласов

РЕШЕНИЕ от 28 января 2016 г. № 1-2

О внесении изменений и дополнений в Решение Улусного Совета депутатов МО «Намский улус» от 29 декабря 2015 г. №15-1 «Об утверждении бюджета муниципального образования «Намский улус» Республики Саха (Якутия) на 2016»

Руководствуясь Бюджетным кодексом Российской Федерации, Положением о бюджетном устройстве и бюджетном процессе, в соответствии с Законом Республики Саха (Якутия) «О государственном бюджете Республики Саха (Якутия) на 2016 год», Улусный Совет депутатов МО «Намский улус» РЕШИЛ:

598	202 03027 05 0000 151	Субвенции бюджетам муниципальных районов на содержание ребенка в семье опекуна и приемной семье, а также вознаграждение, причитающееся приемному родителю
598	202 03027 05 6308 151	Выполнение отдельных государственных полномочий на обеспечение семейных форм устройства детей сирот и детей, оставшихся без попечения родителей
598	202 03027 05 6334 151	Выполнение отдельных государственных полномочий на обеспечение семейных форм устройства детей сирот и детей, оставшихся без попечения родителей (единовременная дополнительная выплата)
598	202 03029 05 0000 151	Субвенции бюджетам муниципальных районов на компенсацию части платы, взимаемой с родителей (законных представителей) за присмотр и уход за детьми, посещающими образовательные организации, реализующие образовательные программы дошкольного образования
598	202 03029 05 6305 151	Выполнение отдельных государственных полномочий на выплату части платы, взимаемой с родителей (законных представителей) за присмотр и уход за детьми, осваивающими образовательные программы дошкольного образования в организациях, осуществляющих образовательную деятельность

2. Настоящее Решение вступает в силу со дня его официального опубликования.

3. Опубликовать настоящее Решение в улусной газете «Энсиэли», на официальном сайте МО «Намский улус» в сети Интернет на веб-портале www.sakha.gov.ru

РЕШЕНИЕ от 28 января 2016 г. № 1-3

Об утверждении Положений об оплате труда лиц, замещающих муниципальные должности, муниципальных служащих и лиц, исполняющих обязанности по техническому обеспечению деятельности органов местного самоуправления в МО «Намский улус»

В целях реализации положений Закона Республики Саха (Якутия) от 11 июля 2007г. 480-З №975-III «О муниципальной службе в Республике Саха (Якутия)», в соответствии с Законом РС (Я) от 18 июня 2009 года 706-З №295-IV «О внесении изменения в статью 1 Закона РС (Я) «О ежемесячных и иных дополнительных выплатах муниципальным служащим в Республике Саха (Якутия)» и о признании утратившим силу Закона РС (Я) «О предельных нормах денежного содержания муниципальных служащих в Республике Саха (Якутия)», Законом РС (Я) от 24 июня 2013 года 1216-З №1315-IV «О внесении изменения в статью 1 Закона Республики Саха (Якутия) «О ежемесячных и иных дополнительных выплатах муниципальным служащим в Республике Саха (Якутия)», Постановлением Правительства РС (Я) от 14 декабря 2012 года №565 «О предельных нормах денежного содержания муниципальных служащих в Республике Саха (Якутия)», Постановлением Правительства РС (Я) от 14 декабря 2012 года №566 «О предельных нормах денежного вознаграждения и ежемесячного денежного поощрения лиц, замещающих муниципальные должности в Республике Саха (Якутия)», Постановлением Правительства РС (Я) от 24 декабря 2015 года №514 «О внесении изменений в предельные нормы оплаты труда лиц, исполняющих обязанности по техническому обеспечению деятельности органов местного самоуправления в муниципальных обра-

2015 год», Улусный Совет депутатов МО «Намский улус» РЕШИЛ:

Внести в Решение Улусного Совета депутатов МО «Намский улус» от 29 декабря 2015г. №15-1 «Об утверждении бюджета муниципального образования «Намский улус» Республики Саха (Якутия) на 2016 год», следующие дополнения и изменения:

1. В приложении №2 добавить коды администратора безвозмездных поступлений бюджета МО «Намский улус»:

2015	202 03027 05 0000 151	Субвенции бюджетам муниципальных районов на содержание ребенка в семье опекуна и приемной семье, а также вознаграждение, причитающееся приемному родителю
2015	202 03027 05 6308 151	Выполнение отдельных государственных полномочий на обеспечение семейных форм устройства детей сирот и детей, оставшихся без попечения родителей
2015	202 03027 05 6334 151	Выполнение отдельных государственных полномочий на обеспечение семейных форм устройства детей сирот и детей, оставшихся без попечения родителей (единовременная дополнительная выплата)
2015	202 03029 05 0000 151	Субвенции бюджетам муниципальных районов на компенсацию части платы, взимаемой с родителей (законных представителей) за присмотр и уход за детьми, посещающими образовательные организации, реализующие образовательные программы дошкольного образования
2015	202 03029 05 6305 151	Выполнение отдельных государственных полномочий на выплату части платы, взимаемой с родителей (законных представителей) за присмотр и уход за детьми, осваивающими образовательные программы дошкольного образования в организациях, осуществляющих образовательную деятельность

4. Контроль за исполнением настоящего Решения возложить на постоянную комиссию по бюджету и налогам (председатель А.А.Федоров).

Председатель Улусного (районного) Совета
И.Р. Попов
Глава улуса А.П. Атласов

зованиях Республики Саха (Якутия), утвержденные Постановлением Правительства Республики Саха (Якутия) от 17 июля 2008 г. №297, Улусный Совет депутатов МО «Намский улус» решил:

1. Утвердить Положение об оплате труда лиц, замещающих муниципальные должности в муниципальном образовании «Намский улус» согласно приложению №1 к настоящему решению.

2. Утвердить Положение об оплате труда муниципальных служащих в муниципальном образовании «Намский улус» согласно приложению №2 к настоящему решению.

3. Утвердить Положение об оплате труда лиц, исполняющих обязанности по техническому обеспечению деятельности органов местного самоуправления муниципального образования «Намский улус» согласно приложению №3 к настоящему решению.

4. Считать утратившим силу Решение Улусного Совета от 26 мая 2011 года №5-2 «Об утверждении Положения об оплате труда муниципальных служащих, лиц, замещающих муниципальные должности и лиц, исполняющих обязанности по техническому обеспечению деятельности органов местного самоуправления в муниципальном образовании «Намский улус».

5. Настоящее Решение вступает в силу со дня официального опубликования и распространяется на правоотношения, возникшие с 01 января 2016 г.

6. Опубликовать настоящее Решение на официальном сайте МО «Намский улус».

7. Контроль за исполнением настоящего Решения возложить на постоянную комиссию по законности и МСУ (председатель Окорочков Р.Е.).

Председатель Улусного (районного) Совета
И.Р. Попов
Глава улуса А.П. Атласов

УНУРЭХ ТЫТТАР

Тапталлаах кэргэммин, күн күбэй ийэбитин **ЗАМЯТИНА ЕВДОКИЯ ДМИТРИЕВНА** олоһун орто омурданынан итиитик-истинник ис сүрэхпиттэн эвэрдэлибит!

Баҕарабыт күндү киһибитигэр чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, дьэ кэргэннэр дьолу-соргуну, или-эйэни, үгүс үөрүүлээх күннэри. Кэлэр кэнчээри иитиитигэр өр кэмнэ дьяныардаахтык, үтүө суобастаахтык үлэлээн-хамсаан, үтүө холобуру кэрдөрөн кэллин. Баҕарабыт чэпчэкитэ суох үлэһэр өссө үрдүк ситиһиилэри, биһиги тапталбытыгар уйдаран элбэх үгүс үөрүүнү, кырдыгы кыттыспатын, ыарыы ыалласпатын диэн ис сүрэхпиттэн алгыс бастыгын аныбыт.

Эвэрдэни кытта кэргэнин, оҕолорун

Саха республикатын үөрэхтээһинин туйгунун, убаастабыллаах **ИВАНОВ АЛЕКСЕЙ ИВАНОВИЧ** 55 сааскын туолар кэрэ-бэлиэ үбүлүөйгүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Баҕарабыт саха алмаһын курдук кытаанах доруобуйаны, уста-та биллибэт үһүн олоһу, дьон ортогулар, олох үөһүгэр куруутун күн курдук сыдьаайа, үөрэ-көтө, үлэлии-хамсыы сырыт. Дьэ кэргэнгэр бу сиргэ баар бары үчүгэйи!

Эвэрдэни кытта Намнаабы техникум коллектива

Убаастыыр күндү балтыбытын, эдьийбитин, күн күбэй ийэни, тапталлаах эбэни **АННА ПЕТРОВНА ОХЛОПКОВАНА** үйэ анардаах үбүлүөйгүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Эн олоххо сьһыанын, үлэһэр-хамнаскар дьяныарын оҕолоргор, биһиэхэ куруутун холобур буолар. Мэлдьи күүс-көмө буолар күндү киһибитигэр барҕа махтал тыллартын этэбит. Инникитин даҕаны эдэрдии эрчимнээх, үөрүү-көтүү үктэллээх, дьол-соргу тосхоллоох, толкуйдаабыккын тобула, санаабыккын саргылыы сырыт. Баҕарабыт Эйиэхэ саха алмаһыны кытаанах доруобуйаны, олохгор дьолу-соргуну, ситиһиилэри, оҕолорун, сиэннэрин тапталларыгар уйдаран нус-хас дьоллоох олоһу.

Эвэрдэни кытта 1 Хомустаахтан Парниковтар, Сысолятина, Колосовтар, Васильевтар, Антоновтар, Уөдөйтэн Сысолятиннар, Дьокуускайтан Сысолятиннар, Посельскайдар, Намтан Сивцевтар, Алексеевтар, Булууттан Тимофеевтар

МИГРАЦИОННАЯ СЛУЖБА ИНФОРМИРУЕТ

На основании Распоряжения Правительства Российской Федерации от 29 октября 2015 года №2197-р на Республику Саха (Якутия) на 2016 год установлена квота на выдачу иностранным гражданам и лицам без гражданства 1000 разрешений на временное проживание в Российской Федерации.

Заявителями являются: иностранный гражданин или лицо без гражданства, достигший 18-летнего возраста, законно находящийся на территории РФ, обратившийся в территориальный орган ФМС России по месту предполагаемого проживания с заявлением о выдаче разрешения на временное проживание.

Необходимые документы на оформление временного проживания:

- Заявление в двух экземплярах;
- 2 личные фотографии размером 35x45 мм;
- Документ, удостоверяющий личность;
- Документ, выданный полномочным органом государства постоянного проживания, подтверждающий отсутствие судимости у заявителя (для визовых стран).
- Документ, выданный полномочным учреждением здравоохранения, подтверждающий отсутствие заболевания наркоманией и инфекционных заболеваний.
- Документ, подтверждающий владение данным иностранным гражданином русским языком, знание истории России и основ законодательства РФ.

цинском заключении о наличии (об отсутствии) инфекционных заболеваний (согласно приложения №1 и 3) Приказа от 29 июня 2015 года №384 н – иностранный гражданин или лицо без гражданства обязан предоставить документ, подтверждающий отсутствие у него заболевания наркоманией (оригинал).

С 1 января 2016 года в соответствии с пунктами 39 Приказа ФМС России от 22.04.2013 года №214 и п. 45 Приказа ФМС России от 22.04.2013 года №215, иностранный гражданин обязан предоставить для получения разрешения на временное проживание следующие медицинские документы:

Медицинское заключение о наличии (об отсутствии) инфекционных заболеваний, представляющих опасность для окружающих и являющихся основанием для отказа в выдаче либо аннулирования разрешения на временное проживание ИГ и ЛБГ, или патента, или разрешения на работу.

Сертификат об отсутствии заболевания, вызываемого вирусом иммунодефицита человека (ВИЧ – инфекция).

Документ, подтверждающий отсутствие заболевания наркоманией.

Все вышеперечисленные документы действительны в течение трех месяцев с даты выдачи.

Срок предоставления государственной услуги по заявлению иностранного гражданина, прибывшего в РФ в порядке, не требующем получения визы, составляет шестьдесят суток со дня принятия заявления.

МЕХОВЫЕ ТРАДИЦИИ

Долго копили на шубу? Теперь её можно купить!

скидки до 50% на предыдущие коллекции

10,11 ЦД им. А.Ф.Шестакова февраля

ВЫСТАВКА ШУБЫ НАРАСХВАТ

СДЕЛАНО В РОССИИ

ОАО «ОТП БАНК» Лиц. №2766 от 27.11.2014. Банковский продукт «Разумное сочетание» от 6 мес. до 2 лет. Первоначальный взнос от 0%. Только при наличии паспорта. Подробности у продавцов-консультантов. ИП Вознюк Д. И. 2016 г. *Реклама 0+

ВНИМАНИЕ!

ТЫСЯЧИ ШУБ В ОДНОМ МЕСТЕ!

Огромное поступление по доступным ценам!

«Шубы нарасхват» – это одна из крупнейших выставок России. Ассортимент выставки пополнился новыми эксклюзивными коллекциями!

Вы только представьте: более тысячи моделей из норки, овчины, нутрии, бобра, каракуля, королевского рекса, енота, лисицы и других мехов. Причем, в самых разных оттенках: от жемчужного до черного. Представлено огромное количество новинок сезона 2015г., всевозможные дубленки, а также шубки, отделанные другим мехом.

Остается добавить, что высокое качество всех изделий, представленных на выставке, подтверждено гарантией и сертификатами. Ну и, конечно же, для всех посетителей выставки «Шубы нарасхват» действуют различные выгодные предложения (подробности у продавцов-консультантов), что делает покупку еще более желанной и доступной.

Выставка «Шубы нарасхват» ждёт Вас 10,11 февраля в ЦД им.А.Ф.Шестакова.

БИЛЛЭРИИЛЭР

УВАЖАЕМЫЕ ЖИТЕЛИ НАМСКОГО УЛУСА!
20 февраля 2016 года в Никольском наслеге проводится марафон для завершения строительства Административно-культурного центра с. Никольский.

Просим принять активное участие.

Надеемся на Вашу поддержку.

Время проведения: 10 час 00 мин.

Место проведения: с. Никольский, ул. Протопопова, 14/1 АКЦ
Орг. комиссия

УБААСТАБЫЛЛААХ НАМ УЛУУХУН ОЛОХТООХТОРО!

2016 с. олунньу 20 күнүгэр Никольскайга благотворительнай марафон ытыгыллар, нэһилиэккэ административно-культурнай центр тутуутун түмүктүүргэ.

Бука бары кыттыны ыларгытыгар ыгырабыт. Норуот күүһэ — көмүл күүһэ!

Буолар сир: Никольскай сэл, Протопопова, 14/1 уул. АКЦ дьиэтигэр

Садаланар бириэмэт: 10 час 00 мүн

Тэрийэр комиссия

© ҮТЫКТАБЫЛЛААХ НАМ УЛУУХУН ОЛОХТООХТОРО, БЫЛДЫТГАРА!

«TORUT UU» тэрилтэ кыһынны үлэ режимигэр кирибитин биллэрэр:

Үлэ күннэригэр сарсыарда 9.00-тан 18.30 ч. дылы үлэлибит. Дьэиэҕэ илдьэн биэрии диспетчер сарсыарда 9.00 киһэ 18.30 ч. дылы сакааһы ылар.

Өрөбүл күммүт хас нэдиэлэ баскыһаньната уонна тохсунньу 1 күнэ.

Атыыга бааллар: помпалар, кулердар, ону таһынан скандинавскай хаамы тыахтара.

Кирдээх, саһарбыт уонна хайдыылаах баллоннары төттөрү ылбаппыт.

Намгн: Чернышевская ул. 6-та, «Олонхо» аты киинэ

Аппааныга: Лена ул. 16-та, өрөбүлэ суох.

Аадырыска тиэрдии телефоннара:

8-924-873-73-11,
8-914-300-11-70

© Новая программа от Норд Финанс (ООО МФО ЯМФК, ИНН 1435291452, ОГРН 115447001738, запись МФО 651503698 006495)

Ставки снижены! Без справок! Без поручителей!

Подробности по тел.: **89142723-633** или у консультантов в ТЦ «Электра-продукты», 2-й этаж, по адресу: с. Намцы, ул. Ленина, 12/2

УВАЖАЕМЫЕ ЖИТЕЛИ И ГОСТИ С. НАМЦЫ!

Доводим до вашего сведения о том, что 8 февраля 2016 г. с 17 ч. 00 м. в ЦД им. А.Ф. Шестакова состоится отчет главы улуса А.П. Атласова. Просим принять активное участие!

© ИП Гаврильева А.А. приглашает получить займ до зарплаты и пенсий.

Мы находимся: с. Намцы, ул. Чернышевского, 7, на 2-м этаже ТД «Радуга»,
Тел. 89241776548

Кэбиһиилээх от атылаһабын.
Тел. 89245904452

Считать действительным утеранное удостоверение ветерана труда серии Ж №298319 от 05.03.05 г., выданное ГУ «Намское

УСЗИ», на имя Суздаловой Августы Петровны

Считать недействительным утеранные: удостоверение ветерана труда серии Ж №301284, выданный 08.02.2000 г. адм. Намского улуса, пенсионное удостоверение №001850 на имя Павловой Веры Гаврильевны

Администрация муниципального образования «Намский улус» объявляет конкурс на замещение вакантной должности муниципальной службы главного специалиста управления экономического развития, прогнозирования и планирования по вопросам ценообразования.

Требования:
- высшее профессиональное образование, соответствующее направлению деятельности;
- без предъявления требований к стажу

Знания: Конституция Российской Федерации, Конституция (Основной закон) Республики Саха (Якутия), Федеральный закон «О муниципальной службе в Российской Федерации», Федеральный закон «О противодействии коррупции», Закон Республики Саха (Якутия) «О муниципальной службе в Республике Саха (Якутия)», Закон Республики Саха (Якутия) «О противодействии коррупции в Республике Саха (Якутия)»

Навыки: владение современными средствами, методами и технологиями работы с информацией (MSOffice, информационно-правовые системы «Гарант», «Консультант» Интернет), управления электронной почтой.

Деловые качества: знание общих принципов служебного поведения муниципальных служащих, возможность работы в режиме ненормированного рабочего дня.

Личностные качества: способность к обобщению, анализу, восприятию информации, выполнению большого объема работ, творческий подход к исполнению обязанностей, стрессоустойчивость, принципиальность, способность отстаивать свою точку зрения в рамках действующего законодательства, коммуникабельность, уравновешенность, честность, аккуратность.

Для участия в конкурсе гражданам необходимо представить следующие документы:

1. Личное заявление на имя Главы муниципального образования «Намский улус»
2. Собственноручно заполненную и подписанную анкету (по форме, утвержденной распоряжением Правительства РФ от 26.05.2005 № 667-р) с приложением фото размером 3х4;
3. Копию паспорта, или заменяющего его документа (документ предъявляется лично по прибытии на конкурс);
4. Копии документов об образовании и о квалификации, а также по желанию гражданина копии документов, подтверждающих профессиональную подготовку, повышение квалификации, стажировку, присвоение ученой степени, ученого звания с вкладным (если таковые имеются)
5. Копию трудовой книжки, заверенную нотариально или кадровой службой по месту работы
6. Справку о доходах, расходах об имуществе и обязательствах имущественного характера гражданина, претендующего на замещение должности муниципальной службы (по форме, утвержденной Указом Президента РФ от 23.06.2014 №460)
7. Медицинское заключение

о состоянии здоровья (учетная форма № 001-ГС/у)

8. Справку об отсутствии (наличии) судимости Главного информационно-аналитического центра МВД по РС(Я)

9. Справку об отсутствии (наличии) в ЕГРИП и ЕГРЮЛ статуса индивидуального предпринимателя или главы крестьянского хозяйства, а также руководителя и учредителя юридических лиц из Управления Федеральной налоговой службы по РС(Я);

10. Копии документов воинского учета (для военнообязанных и лиц, подлежащих призыву на военную службу)

11. Копию СНИСЛ

12. Копию ИНН

Прием документов производится в рабочее время с 10.00 до 12.00 и с 14.00 до 18.00 по адресу: с. Намцы, ул. Октябрьская, 1 кабинет 303, тел.(41162) 41-826, тел./факс (41162) 41-568, электронный адрес сайта: <http://mr-namskij.sakha.gov.ru> электронный адрес: namsadm@mail.ru

Срок подачи документов: в течение 21 дня со дня опубликования объявления

Конкурсные документы принимаются до 24 февраля 2016 года, предполагаемая дата проведения конкурса документов-25 февраля 2016 года

Место проведения конкурса: с. Намцы, ул. Октябрьская, 1

Подробную информацию об условиях проведения конкурса можно получить по адресу: **с. Намцы, ул. Октябрьская 1, каб. 303, тел. 41-826, каб. 311, тел. 41-505**

РЕКОМЕНДАЦИИ О ПОРЯДКАХ ПОДГОТОВКИ И ПРЕДСТАВЛЕНИЯ НАГРАДНЫХ ДЕЛ НА РАССМОТРЕНИЕ КОМИССИИ ПО НАГРАДАМ МО «НАМСКИЙ УЛУС»

1. Для представления наградных дел на рассмотрение Комиссии требуются:
- Наградной лист, оформленный в соответствии с требованиями

- Протокол общего собрания коллектива с изложением содержания выступлений, заверенный подписями председателя и секретаря собрания и гербовой печатью предприятия.

- Ходатайство главы поселения муниципального образования, руководителя учреждения, предприятия, организации о представлении к награждению.

- конкретный указать даты награждений государственной и ведомственной наградой каждого кандидата, представленного к награждению

При отсутствии хотя бы одного из вышеназванных документов, наградные дела к рассмотрению Комиссии не принимаются.

2. При заполнении формы наградного листа рекомендуем учесть:

Нельзя менять утвержденную форму наградного листа и порядок ее заполнения (размер- формат А3)

Не рекомендуется разделять форму на отдельные листы (размер- формат А4)

Формы наградных листов заполняются на компьютере без отклонений от образца.

Для представления на государственные награды Российской Федерации заполняется наградной лист, утвержденный Указом Президента Российской Федерации от 07.09.2010 № 1099 (ред.от 01.04.2015), форма № 1 (размер- формат А3)

Повторные представления ранее отклоненных (Президентом РФ или Комиссией) кандидатур возможны только по ис-

течении 1-го года.

Необходимо соблюдать интервал между государственными и ведомственными наградами (не менее 5 лет) и учесть стаж представляемого в данной отрасли.

Для представления к государственным наградам Российской Федерации и Республики Саха (Якутия) требуется стаж работы в республике и в соответствующей отрасли не менее 15 лет.

Не допускается представление наградных дел одновременно на разные государственные награды, не дожидаясь решения Комиссии.

Характеристики кандидатур должны полностью отражать личный вклад кандидата в трудовые достижения коллектива, а так же подчеркнуть его особые заслуги перед государством за последние 5 лет.

На государственные награды Российской Федерации дополнительно требуется приложить следующие документы, независимо от должности награждаемого:

- справка об уплате предприятием налогов в федеральный бюджет;
- справка о состоянии выплаты

Республиканская спортивная школа с. Намцы выражает глубокое соболезнование коллеге Шаропову Л.И., - всем родным и близким по поводу кончины отца, дедушки ПОПОВА Леонид Васильевич Скорбим вместе с Вами. Коллектив РСДЮСШ с. Намцы	Убаастыыр коллегатыт, Намнаабы киинэммит библиотечнай ситим библиографическай салаатын кыл. библиографыгар Анастасия Степановна Колпашникова уонна киинэ чугас дьонунуоруга тапталлаах эдьийт, үлэ ветерана, Ула Кыһыл Знамята уордьан кавалера, Нам улууһун Ытык кийитэ РЕХЛЯСОВА Анна Степановна ыарахан кыл ыалдьан олохтон барбытынан диринг кутурбаммытын тиэрдэбит.
СР үөрэҕиритин бочуоттаах ветеран учуутала, Россия спордун, тыыл, үлэ ветерана, ытыктыыр, убаастыыр учууталбыт, Нам улууһун Ытык кийитэ КИРИЛЛИН Степан Гаврильевич уһун, ыарахан ыарыттан күн сириттэн барбытынан оболоругар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, аймахтарыгар диринг кутурбаммытын биллэрэбит. Оскуоланы 1958 с. бүтэрибт үөрэнээччилэрэ, Анна Егоровна Гуляева дьэиэ кэргэттэрэ	Күндү, эрэллээх атаспыт, дьүөгэбит, Нам улууһун олохтооһо, Ула Кыһыл Знамя уордьан кавалера, Нам улууһун Ытык кийитэ, Саха сирин бочуоттаах тугааччыта, үлэ ветерана РЕХЛЯСОВА Анна Степановна эмискэ ыалдьан соһучу күн сириттэн туораабытынан чугас дьонунуоруга, аймахтарыгар, араас кэмгэ алтыспыт добоһторугар диринг кутурбаммытын тиэрдэбит. Маймаҕаа биригэ үлэлиэбит дьүөгэлэрэ (1969-71 сс.)
Күндүтүк саныыр учууталбыт, кыра обо сааспыттан физкультураны уонна спорду олохтук аргыһа онгосторбугар угуйбут, такайбыт кийитит, Саха республикатын үөрэҕиритин бочуоттаах учуутала, Россия спордун, тыыл, үлэ, үөрэҕирити ветерана, Учууталлар учууталлара, Кириллинер педагогическай династияларын төрүттээбит, Саха республика "Бастын дьэиэ кэргэн Аба баһылыга", Нам улууһун Ытык кийитэ КИРИЛЛИН Степан Гаврильевич уһун, ыарахан ыарыттан күн сириттэн барбытынан оболоругар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, кинилэр дьэиэ кэргэттэригэр диринг кутурбаммытын тиэрдэбит. Үөрэнээччилэрэ Валерий Романович, Елена Александровна Кутуковтар	Ытыктыыр, убаастыыр биригэдирибит, Саха республикатын тутуутун ветерана, Нам улууһун Ытык кийитэ РЕХЛЯСОВА Анна Степановна күн сириттэн арааскытынан тапталлаах ийэтигэр, бырааттарыгар, балтыларыгар уонна бары аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тиэрдэбит. Биригэдэ кыргытара ПМК-572, МПМК
Выражаем глубокое соболезнование однокласснику Денису, родителям Прасковье Степановне, Александру Юрьевичу, родным и близким в связи с кончиной любимого отца, дедушки КИРИЛЛИНА Степана Гаврильевича. Одноклассники выпуска 2011 г. НУГ, кл. руководитель, родители	Истигник саныыр, эдьийибит кэриэтэ күндү кийитит, "Радуга" маҕаһынга өр сылларга үлэлиэбит РЕХЛЯСОВА Анна Степановна (бигиһи төтө Анябыт) ыарахан ыарыттан соһучу бигиһи кэриэтэ кэриэтэ туораабытынан ийэтигэр, биригэ төрөөбүттэригэр, бари чугас дьонунуоругар диринг кутурбаммытын тиэрдэбит. Аһыгытын тэҥиз үлэлиэбит. Өр сылларга биригэ үлэлиэбит кыргытара: Ньургустаана Долганова, Марианна Протопопова, Надя Федорова, Уля Попова, Шура Азарова, Лена Ипполитова, Луиза Дмитриева, Мира Константиновна, Рита Семенова
Үөдэиэ саастаах күтүөтэ, эдэр саапыгар Үөдэиэ учууталаабыт, Россия спорт, тыыл, үлэ, үөрэҕирити ветерана КИРИЛЛИН Степан Гаврильевич олохтон туораабытынан Үөдэиэ нэһилиэтин дьаһалтатын, ветеран сэмбэттэн аатыттан чугас дьонунуоруга, оболоругар диринг кутурбаммытын тиэрдэбит. Үөдэй нэһилиэтин дьаһалтата	Принесим свои глубочайшие соболезнования матери Анастасии Никифоровне, родным и всем близким по поводу тяжелой утраты близкого нам всем светлого человека РЕХЛЯСОВОЙ Анны Степановны. Нам ее очень будет не хватать. Скорбим вместе с вами. Семья Ворониных, коллектив магазина "Радуга", коллектив магазина "Дельфин", коллектив магазина "Волна"
Күндү тапталлаах кыһыным, эдьийибит, Ула Кыһыл Знамя уордьан кавалера, Нам улууһун Ытык кийитэ, Саха сирин бочуоттаах тугааччыта, үлэ ветерана РЕХЛЯСОВА Анна Степановна б.д. олунньу 4 күнүгэр эмискэ ыалдьан сырдык тыына быстыбытынан бары аймахтарыгар, табаарыстарыгар, үлээннээхтэригэр, дьүөгэлэригэр, коллегаларыгар дирингник курутууһун туран иһитиннэрэбит. Таптыыр обом, эдьийибит сырдык мөссүөнө бигиһи сүрэхпитигэр өрүү баар буолуоҕа. Быдан дьылларга быраһаай. Ийэтэ, бырааттара, балыстара уонна кинилэр дьэиэ кэргэттэрэ	Күндү биригэ үөрэммит дьүөгэбитигэр Рехлясова Анастасия Степановнаҕа, уолугар Сашаҕа тапталлаах эдьийиэригэр РЕХЛЯСОВА Анна Степановна соһумардык ыарахан ыарыттан олохтон туораабытынан диринг кутурбаммытын тиэрдэбит. Нам орто оскуоланын 1978 с. 10 „б“ выпуск
Убаастыыр дьоммуугар Валентин Степанович, Надежда Захаровна Рехлясовтарга, кинилэр оболоругар, сиэннэригэр, Валентин ийэтигэр, биригэ төрөөбүттэригэр, чугас аймахтарыгар таптыыр кыһа, эдьийиэригэр, Нам сэлэннэһитин олохтооһо РЕХЛЯСОВА Анна Степановна ыарахан ыарыттан соһучу орто дойдуттан барбытынан диринг кутурбаммытын тиэрдэбит. Аппааныттан Т.Г. Евсеева, Р.Г., Г.Г. Новгородовтар	Выражаем глубокое соболезнование другу Алексею, его семье по поводу кончины любимого отца, дедушки ОХЛОПКОВА Ивана Михайловича. Одноклассники, выпуск 2001 г. НСОПШ №1
Биригэ үөрэммит үлээннээхпитигэр, Нам улууһун уот туруутун утары охсуһар этэрээт салайааччыгар, сударыстыба уоту кытта охсуһар сулууса ветераныгар, ис сулууса подполковнигар Колпашников Иннокентий Васильевичка, кыһыгар Нарыйаҕа, аймахтарыгар уола, убайа, бырааттара ИННОКЕНТИЙ ыарахан ыарыттан олохтон туораабытынан диринг кутурбаммытын биллэрэбит. 1979 с. Нам орто оскуоланын бүтэрибт выпускниктара, кыл. сал. Т.Н. Новгородова	Уус Алдан улууһун Дүпсүн нэһилиэтин Ытык олохтооһо, үлэ ветерана, элбэх обо амарах аҕата, эһэтэ ИЛЫН Михаил Захарович олохтон туораабытынан кыһыгар, Үөдэй нэһилиэтин ветеринарнай быраһыгар Ядрева Дария Михайловнаҕа, бары чугас аймахтарыгар, оболоругар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр диринг кутурбаммытын тиэрдэбит. Үөдэй нэһилиэтин дьаһалтата

Кылаабынай редактор В.Г. Касьянов
ОТДЕЛЛАР:
редакторы солбуйааччы — **41496**, хаһыаты тангыһа — **41332**, бухгалтерия — **41141**, факс — **41141, 41496**.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационной технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральнай сулуусу СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүмэрэ — **ШН №ТУ14-0216**.
Сурукка ааккытын-суолугутун, үлэтигин, дьэиэбит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияҕа кирибит суруктар төнөрүллүбэттэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатыһын мэлдьи биһир буолбат.**
«ЭНСИЭЛИ» - Нам улууһун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложной ул. 4.
E-mail: Namtsy41141@mail.ru

«Энсиэли» хаһыат РИС талыһына, тангыһына уонна бэчээтигэр сыһаар бэчээттэннэ.
Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бэчээт. лисс
Көһүл сыананан атыыланар Индекс — Р0005. Тираһа — 1572
Бэчээкэ илии баттаньытын графика — 12:00 ч. 08.02.2016 с.
Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 08.02.2016 с.